

**A Raiffeisen Bankcsoport
kockázatkezelésre vonatkozó
információinak nyilvánosságra
hozatala
2011. év végére vonatkozóan**

**Raiffeisen
BANK**

Tartalomjegyzék

1	Bevezető	3
2	Rövidítések, fogalmak jegyzéke.....	5
3	Kockázatkezelési elvek, módszerek (3.§)	7
4	Prudenciális szabályok alkalmazása (4§)	19
5	A szavatoló tőke összetétele (5§).....	20
6	Hitelintézeti tőkemegfelelés (6-7§).....	22
7	Sztenderd módszer (8§)	38
8	Belső minősítésen alapuló módszer (IRB) (9-11§)	42
9	Hitelezésikockázat-mérséklés (12 §)	64
10	Kereskedési könyv (13§)	69
11	A kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók (14§)	70
12	Partnerkockázat (15/B§)	75
13	Likviditási kockázat.....	76
14	Működési kockázat.....	77
15	A Bank és Bankcsoport tőkemegfelelése	79

1 BEVEZETŐ

A magyarországi Raiffeisen Bankcsoport¹ (továbbiakban Bankcsoport) a 234/2007. (IX. 4.), a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló kormányrendelet előírásainak jelen dokumentummal kíván megfelelni.

Jelen dokumentum a Raiffeisen Bank Zrt.-re és Bankcsoportra vonatkozó, egyedi és konszolidált adatokat tartalmazza. A Bankcsoporton belül a Raiffeisen Bank Zrt.-n (továbbiakban Bank) túl a Raiffeisen Lízing Csoport² (továbbiakban Lízingcsoport) tevékenységére térünk ki részletesen. Mivel a konszolidációs kör egyéb tagjai önálló hitelezési, piaci és működési kockázatkezelési, valamint ehhez kapcsolódó céltartalék-képzési tevékenységet nem végeznek, ezért a róluk szóló információk csak a kvantitatív mutatókban szerepelnek.

A dokumentum felépítése megegyezik a kapcsolódó jogszabályával (a fontosabb fejezetcímeknél megjelölésre kerültek a vonatkozó paragrafusok). A riport először bemutatja a Bankcsoport kockázatkezelésének felépítését, elveit, céljait, majd a prudenciális szabályok alkalmazását. Harmadrészt a szavatoló tőkéről és a tőkemegfelelésről szóló információk következnek.

A hitelkockázatról szóló információk megbontásra kerültek a Bázeli 2 Sztenderd módszertanának és a Belső minősítésen alapuló (IRB) módszertanának használata között. A Bankcsoport a nem-lakossági (non-retail) portfóliók esetén 2008. december 1-jén, a magánszemélyek esetén 2010. július 1-jén tért át az IRB módszertan használatára. Az IRB módszer bevezetésének ütemezése a „Belső minősítésen alapuló módszer” című rész elején található. Mivel a mikrovállalkozások és lízinges ügyfelek portfóliójának hitelkockázati tőkekövetelmény számítása 2011 folyamán is Sztenderd módszer szerint történt, ezért ezen illetve egyéb Sztenderd kezelésben lévő portfólióval kapcsolatos kvantitatív adatokat Sztenderd módszer szerint adjuk közre. A magánszemélyek és a nem-lakossági portfólió tekintetében a kvantitatív adatokat a belső minősítésen alapuló módszertan szerinti bontásban tesszük közzé. Ezt követően a hitelkockázat-mérséklés módjára térünk ki.

Ezután következnek a piaci kockázatról és a működési kockázatról szóló információk.

Végül a Bank, illetve Bankcsoport tőkemegfelelési mutatója kerül bemutatásra.

A kvantitatív mutatók a 2011. december 31-i éves jelentés adatai alapján a magyar számviteli előírásoknak megfelelően lettek bemutatva.

¹ **Bankcsoport:** A Raiffeisen Bank Zrt., illetve az összevont felügyelet alá tartozó vállalkozások. Az összevont felügyelet alá tartozó vállalkozásokról lásd: 4. fejezet

² **Lízingcsoport:** Raiffeisen Lízing Zrt., Raiffeisen Eszköz Lízing Zrt., Raiffeisen Property Lízing Zrt.

Vonatkozó jogszabályok és előírások:

- 1996. évi CXII. Törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.)
- 2000. évi C. Törvény a számvitelről (Szmt.)
- 234/2007. (IX. 4.) Korm. Rendelet a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről
- 196/2007. (VII. 30.) Korm. Rendelet a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről
- 200/2007. (VII. 30.) Korm. Rendelet a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről
- 381/2007. (XII. 23.) Korm. Rendelet a hitelintézet partnerkockázatának kezeléséről
- 244/2000. (XII. 24.) Korm. Rendelet a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók, kockázatvállalások, a devizaárfolyam kockázat és nagykockázatok fedezetéhez szükséges tőkekövetelmény megállapításának szabályairól és a kereskedési könyv vezetésének részletes szabályairól
- 250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
- Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, Validációs Kézikönyv, A belső minősítésen alapuló módszerek (IRB) és a működési kockázat fejlett mérési módszereinek (AMA) bevezetéséről, értékeléséről, jóváhagyásáról.
- A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 3/2011. (VIII. 04.) számú ajánlása a javadalmazási politika alkalmazásáról
- A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 6/2011. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló 7/2011. (VI.16.) PSZÁF rendeletben előírt felügyeleti jelentések elkészítéséhez

2 RÖVIDÍTÉSEK, FOGALMAK JEGYZÉKE

Raiffeisen Bankcsoport – A Raiffeisen Bank Zrt. és az érdekeltségi körébe tartozó magyarországi (leány, közös vezetésű, társult) vállalkozások

Bank – Raiffeisen Bank Zrt.

Lízingcsoport – Raiffeisen Lízing Zrt., Raiffeisen Eszköz Lízing Zrt., Raiffeisen Property Lízing Zrt.

Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport – az RI tulajdonában lévő leánybankok összessége

RZB – Raiffeisen Zentralbank Österreich AG

RBI – Raiffeisen Bank International AG

IRB – belső minősítésen alapuló módszertan

Retail – lakossági

Non-retail – nem-lakossági

PSZÁF/Felügyelet – Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

VaR – Value-at-Risk, kockázatot érték: azt mutatja meg, hogy adott biztonsági szint mellett, változatlan üzletmenetet feltételezve adott tartási periódus alatt maximum mennyit veszíthet a portfólió a piaci értékéből.

KKV – kis- és középvállalatok

SMB – Small and Medium Businesses, kis- és középvállalatok

CRM – Credit Risk Management, Hitelkockázati Főosztály

RRM – Retail Risk Management, Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály

IRD – Integrated Risk Analysis Department, Integrált Kockázatelemzési Főosztály

TRE – Treasury Department, Likviditáskezelési Főosztály

WOD – Workout Department, Követeléskezelési Főosztály

CLD – Collection Department, Behajtási Főosztály

ACD – Accounting Department, Számviteli Főosztály

CNT – Controlling Department, Stratégia és Controlling Főosztály

OPD – Operations Department, Bankműveleti Főosztály

CRO – Chief Risk Officer

MM – Management Meeting, Vezetőségi Ülés

EC – Executive Credit Committee, Végrehajtó Hitelezési Bizottság

CC – Credit Committee, Hitelbizottság

PLC – Problem Loan Committee, Problémás Hitelek Bizottsága

PC – Project Committee, Projekt Bizottság

PC – Portfolio Committee, Portfólió Bizottság

ALCO – Asset – Liability Committee, Eszköz-Forrás Gazdálkodási Bizottság

ORC – Operational Risk Committee, Működési Kockázati Bizottság

ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process, Tőkemegfelelés belső értékelési folyamata

IFRS – International Financial Reporting Standards, Nemzetközi Pénzügyi Jelentési Szabványok

IAS – International Accounting Standards, Nemzetközi Számviteli Szabványok

Ügyfélkategória – lásd Hkr. (196/2007. Kormányrendelet) 56.§ (1) d) pontja

Kitetségi osztály – lásd Hpt. (1996. évi CXII. Törvény) 76/C § (1) bekezdése

S&P – Standard and Poor's

Fermat – a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tőkekövetelmény számítására használt szoftvere

Overdraft – folyószámlahitel

RORAC – Return On Risk Adjusted Capital, kockázattal korigált tőkearányos hozam

RDB – Rating Database, rating adatbázis

IMF – International Monetary Fund, Nemzetközi Valutaalap

IIF – Institute of International Finance, Nemzetközi Pénzügyi Intézet

EIU – Economist Intelligence Unit

EU – European Union, Európai Unió

Default – nemteljesítés

PD – Probability of Default, nemteljesítési valószínűség

Hpt – 1996. évi CXII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról

3 KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK, MÓDSZEREK (3.§)

A Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport központilag határozta meg kockázatkezelési elveit és stratégiáit, melyeket az egyes leányvállalatok, így a magyarországi Bankcsoport tagjai is implementáltak.

3.1 KOCKÁZATKEZELÉSI CÉLOK

1. A kockázatkezelésnek biztosítania kell, hogy a Bankcsoport ne lépje túl a kockázatvállalási képességét, illetve gondoskodnia kell arról, hogy elegendő mennyiségű tőke álljon rendelkezésre a kockázatvállaláshoz.
2. A kockázatkezelésnek hozzá kell járulnia a források hatékony elosztásához, illetve ahhoz, hogy a Bank növelni tudja a kockázat arányos eredményét.
3. A kockázatkezelés fontos eszköze a megcélzott kockázati profil fenntartásának.

3.2 KOCKÁZATKEZELÉSI ALAPELVEK

Az egységes és prudens kockázatkezelés fontos feltétele a közös kockázatkezelési alapelvek rögzítése, amely alapelvek elősegítik a kockázatkezelési célok elérését. A Bankcsoport vezetése ennek érdekében 10 kockázatkezelési alapelvet határozott meg, melyek a következők:

1. **Kockázattudatosság**

A Bankcsoport célja a banki működés során felmerülő kockázatokat szem előtt tartó vállalati kultúra kialakítása, különös tekintettel a transzparens információközlésre és a szofisztikált kockázatkezelési eszközök használatára.

2. **Prudens kockázatvállalás**

A Bankcsoport prudens módon vállal kockázatokat, illetve előre meghatározza a kockázatarányos hozamelvárásait.

3. **Fejlett kockázatkezelési módszerek alkalmazása**

A Bankcsoport korszerű kockázatkezelési és ellenőrzési technikákat alkalmaz, tekintettel az egyes kockázattípusok materialitására és a felügyeleti elvárásokra.

4. **Szabályozói követelményeknek való megfelelés**

A Bankcsoport megfelel minden, a kockázatkezeléssel kapcsolatos szabályozói előírásnak.

5. **Kockázatok integrált kezelése**

A Bankcsoport a kockázatokat integrált módon kezeli, következetesen összegezve a legfontosabb kockázattípusokat (a hitel-, piaci, likviditási és működési kockázatot). Az

integrált megközelítés során kiemelt figyelmet kell fordítani a kockázatok koncentrációjára.

6. Egységes módszerek alkalmazása

A Bankcsoport homogén kockázatmérési és limit-meghatározási módszereket alkalmaz annak érdekében, hogy maga a kockázatkezelés is konzisztens és koherens legyen.

7. Konzisztens kockázatkezelés

A különféle kockázatok konzisztens módon beépülnek a kockázati riportokba, illetve a különféle banki belső szakmai bizottságok döntéseibe.

8. Független kontroll

A Bankcsoporton belül a kockázatkezelési funkciók teljes mértékben elkülönülnek, függetlenek az üzleti területektől.

9. Rendszeres felülvizsgálat

A Bankcsoport rendszeresen felülvizsgálja a kockázatkezeléssel kapcsolatos szabályzatait, stratégiáját. A felülvizsgálat jellemzően egybeesik az éves költségvetés tervezésével, és a tervezés eredményein alapul.

10. Termékfejlesztés során a kockázatok teljeskörű felmérése

Új termék bevezetése, illetve új piacokra való belépés előtt a vonatkozó kockázatok részletes elemzése szükséges.

3.3 A KOCKÁZATKEZELÉS STRATÉGIAI CÉLJAI

A megvalósítandó integrált kockázatkezelés célja az, hogy a Bankcsoport egészének kockázati kitettsége valamennyi fontos kockázati típus vonatkozásában (hitel-, piaci, működési kockázatok) mindenkor megállapítható legyen. Álljanak rendelkezésre azok a szükséges információk, amelyek megmutatják a Bankcsoport egészére vonatkozó lehetséges hatásokat, valamint lehetővé teszik azt, hogy a Bankcsoport egészének integrált kockázati kitettsége korszerű módszerekkel portfólió-szemléletben is mérhető és kezelhető legyen. A csoportszintű integrált kockázatazonosítás, mérés és kezelés szervezeti leképeződései kockázattípusonként a Portfólió Bizottságban (PC), az Eszköz – Forrás Gazdálkodási Bizottságban (ALCO) és a Működési Kockázati Bizottságban (ORC) jelennek meg.

A jogszabályi limittfigyelés mellett piaci kockázatok tekintetében a Bank VaR (kockázatotott érték) alapú limitrendszert is működtet, amely hatékony kockázatkezelést és tőkeallokációt biztosít. A tőkeallokáció alapját a kockázattal korrigált teljesítmény-mutatók különböző alportfóliók (kockázati típusok, termékek, ügyfelek) szerinti kimutatása jelenti.

3.4 A KOCKÁZATKEZELÉS SZERVEZETI EGYSÉGEI, FUNKCIÓI, JELENTÉSI RENDSZEREI

A Bankban és a Lízingcsoportban egyaránt az üzleti területektől teljesen elkülönített, független kockázatkezelés működik. Az egyedi hitelkockázat elemzés, minősítés, bírálat és monitoring a Hitelkockázati Főosztály (CRM), valamint a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály (RRM) feladata.

A portfóliószintű hitelkockázat mérést, illetve a piaci (kamat, árfolyam, likviditási) és működési kockázatok elemzését az Integrált Kockázatelemzési Főosztály (IRD) végzi. A portfóliószintű hitelkockázat mérés az IRD mellett a non-retail portfólió tekintetében részben a CRM, a lakossági és mikrovállalkozási (retail) hitelkockázatok tekintetében részben az RRM feladata.

A portfólió-szemléletű hitelkockázati megközelítés természetesen az egyedi minősítések eredményeire épít, illetve vissza is hat az egyedi kockázatkezelésre, ezért a három kockázatkezelési terület szoros szakmai együttműködésben dolgozik.

A Bank Likviditáskezelési (Treasury) Főosztályának kockázat kontrolling tevékenységét és a Bankban megfigyelhető piaci kockázatok elemzését az Integrált Kockázatelemzési Főosztály piaci kockázat elemző munkatársai látják el.

A működési kockázatok azonosításában és kezelésében fontos szerepe van a szakterületi működési kockázatkezelőknek; a módszertani, koordinációs, riportkészítési és kockázat-priorizálási feladatok ellátása az IRD Főosztály részét képező működési kockázat kontrolling csoport feladata.

A kockázatkezelést Management szinten az üzleti területektől független, kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes, a CRO (Chief Risk Officer). A CRO alá tartozik még a kockázatkezeléshez szorosan kapcsolódó Követeléskezelési Főosztály (WOD) és Behajtási Főosztály (CLD).

A Raiffeisen Bankcsoportban az alábbi döntéshozó szervek vesznek részt a kockázatok kezelésében:

- Vezetőségi ülés (Management Meeting)
- Végrehajtó Hitelezési Bizottság (Executive Credit Committee)
- Hitelbizottság (Credit Committee)
- Problémás Hitelek Bizottsága (Problem Loan Committee)
- Céltartalék Képzési Bizottság (Provisioning Committee)
- Eszköz – Forrás Gazdálkodási Bizottság (Asset – Liability Committee)
- Portfólió Bizottság (Portfolio Committee)
- Működési Kockázat Bizottság (Operational Risk Committee)
- Projekt Bizottság (Project Committee)

A Lízingcsoportban a fent felsorolt releváns másodlagos döntéshozó szerveken kívül, a szabályozott kompetencia határokron belül a következő lokális döntéshozó szervek vesznek részt a kockázatok kezelésében:

- Értékvesztés Képzési Bizottság (Provisioning Committee)
- Problémás Ügyfelek Bizottsága (Problematic Customer Committee)
- Árbizottság (Pricing Committee)

3.5 HITELKOCKÁZATI FEDEZETEK ALKALMAZÁSÁRÓL

A hitelkockázati fedezetek bevonásának fő célja a hitelkockázatok mérséklése. A Bank kockázatkezelési célból bármilyen biztosítékot befogad, ám ezek hitelbiztosítéki értékelése során fedezettípustól és egyéb paramétereiktől függő súlyozásokat alkalmaz, melyek kifejezik az adott biztosítéknak egy esetleges kényszerértékesítés során elérhető értékét – óvatosság elvén történő becslések alapján. A súlyozott érték bizonyos esetekben akár nulla is lehet, ilyenkor tőkekövetelmény csökkentő hatása nincs, kockázatmentesítő hatása azonban lehet a biztosítéknak.

A hitelezéshez szükséges biztosítékokat a termékutastások, illetve egyedi esetekben az üzleti területektől független kockázatkezelési főosztályok írják elő.

Az előirt biztosítékok meglétét folyósítás előtt lakossági hiteleknel a Hitelcentrum, nem-lakossági hiteleknel a Bankműveleti Divízió ellenőrzi. A hitelnyújtás előtt a biztosítékok értékelése és a folyósítás utáni monitoring a Biztosítékkezelési Osztály, a Hitelcentrum és a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály feladata.

A második pillér alatti tőkekövetelmény-számítás céljára a Bank eltérő súlyokat alkalmaz.

A finanszírozási struktúra jellegéből fakadóan a Lízingcsoport az eszközök széles spektrumát fogadja el mint a finanszírozás tárgyát. A Lízingcsoport kockázatkezelési célból bármilyen biztosítékot befogad, ezek értékelése során eszköz típustól és egyéb paramétereiktől függő súlyozásokat alkalmaz, melyek kifejezik az adott eszköz visszabirtoklásának kockázatát és továbbértékesítésével elérhető értékét.

A tárgyi fedezeteken túl a Lízingcsoport kockázatkezelési célból elfogad előre rendelkezésre nem bocsátott fedezeteket is: kezességeket, visszavásárlási garanciákat stb.

Akárcsak a Bank esetében, a biztosíték súlyozott értéke bizonyos esetekben akár nulla is lehet, ilyenkor tőkekövetelmény csökkentő hatása nem számszerűsíthető, kockázatmentesítő hatása azonban lehet az adott biztosítéknak.

A hitelnyújtás előtt a biztosítékok meglétének ellenőrzése, értékelése az Eszközmenedzsment csoport feladata, melyet eszközcsoporttól függően delegálhat a Hitelcentrumra. Ugyancsak az Eszközmenedzsment feladata a folyósítás utáni monitoring és a visszabirtokolt eszközök értékének meghatározása (külső szakértő bevonásával), mely érték az újraértékesítés során az ármeghatározás alapját képezi.

3.6 A RAIFFEISEN BANK JAVADALMAZÁSI POLITIKÁJÁRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK A 2011. ÉV TEKINTETÉBEN, A VEZETŐ ÁLLÁSÚ SZEMÉLYEK ÉS A KOCKÁZATVÁLLALÁSI ÉS ELLENÖRZÉSI FUNKCIÓT BETÖLTŐ MUNKAVÁLLALÓK ESETÉBEN

Érintettek köre

A Hpt. 69/B. § (2) bekezdéssel érintett személyek a Raiffeisen Bank Zrt.-ben:

Vezető állású személyek

- Az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság elnöke, tagjai
- A Menedzsment – a Raiffeisen Bank vezető testülete - tagjai (ügyvezetők)

A bankcsoport kockázatvállalására lényeges hatást gyakorló vezetők és munkavállalók köre

- Vállalati üzletág vezetője,
- Önkormányzati üzletág vezetője,
- Hitelkockázati főosztály vezetője,
- Lakossági és KKV kockázatkezelési főosztályvezető,
- Treasury vezetője.

Az ellenőrzési funkciókat felügyelő vezetők

- Belső ellenőrzés vezetője,
- Compliance vezetője,
- Humánpolitikai főosztály vezetője,
- Integrált kockázatelemzési főosztályvezető.

A) A javadalmazási politika meghatározásához használt döntéshozói folyamat

A javadalmazási politikát az Igazgatóság hagyja jóvá, évente felülvizsgálja azt és dönt a javadalmazási politika változásairól, a bank és leányvállalatainak javadalmazási gyakorlatát érintő fontosabb kérdésekről.

Az Igazgatóság a javadalmazási politikához kapcsolódó döntési hatáskörök egy részét átruházza a Javadalmazási Bizottságra.

A Javadalmazási Bizottság hatásköre:

- Javaslatokat készít a javadalmazási politikára vonatkozóan az Igazgatóság részére, előkészíti a bank és leányvállalatainak javadalmazási gyakorlatát érintő fontosabb döntéseket a bérek és juttatások tekintetében egyaránt, beleértve a Menedzsment, az ellenőrző területek vezetői valamint a bankcsoport kockázatvállalására lényeges hatást gyakorló vezetők és munkavállalók javadalmazását is.
- Időközönként felülvizsgálja a javadalmazási politika általános irányelveit és szükség szerint javaslatot tesz annak megváltoztatására.
- Felügyeli a kockázatkezelésért felelős és az ellenőrzési funkciókat felügyelő vezetők javadalmazását.

A Felügyelő Bizottság felel a javadalmazási politikában foglaltak végrehajtásáért, és a bank Belső ellenőrzési főosztályának szakmai támogatásával felügyeli annak megvalósulását.

B) A teljesítmény és a teljesítményjavadalmazás kapcsolatára vonatkozó információk

A bank és leányvállalatainak javadalmazási gyakorlata konzisztens szempontrendszeren alapszik, amelynek egyik fontos meghatározó tényezője a *munkatársak egyéni teljesítménye, képességei, kompetenciái, a bennük rejlő potenciál*. Az egyéni bérek (az alapbérek és a változó bérek egyaránt) meghatározása a munkatársak egyéni hozzájárulása, hozzáállása, eredményessége, az adott pozícióban kamatoztatható egyéni képességei, tapasztalata mentén differenciáltan történik, azaz nem csak a betöltött pozíció összetettsége, súlya a meghatározó a bérezésben, hanem az is, hogy azt milyen eredményességgel, milyen minőségben látja el a munkavállaló.

A bank nem alkalmaz garantált teljesítményjavadalmazást. Ez alól kivételt jelenthet a belépést követő első 12 hónapban fizetett belépési bónusz, amit speciális esetekben, kulcs munkakört betöltő munkavállaló részére, előzetes megállapodás alapján fizethet a bank.

C) A javadalmazási rendszer legfontosabb meghatározó jellemzői, beleértve a teljesítmény-mérésére és a kapcsolódó kockázat megállapítására vonatkozó követelményeket, a halasztási politikát, a javadalmazási jogosultságokra vonatkozó információkat

D) A teljesítménnyel kapcsolatos ismérvek, amelyeken a javadalmazás változó része, a részvényekre és az opciókra való jogosultság alapul

E) A teljesítményjavadalmazás és bármely más nem készpénzben kapott juttatás jellemzőire és feltételrendszerére vonatkozó információk

ÁLTALÁNOS JAVADALMAZÁSI IRÁNYELVEK

A bank és leányvállalatainak javadalmazási gyakorlata konzisztens szempontrendszeren alapszik, amelynek főbb meghatározó tényezői a következők:

a) a banki ágazatra jellemző bérszint, juttatások

A bank folyamatosan követi a banki ágazatban a bérek és a juttatások alakulását és saját bérezési és juttatási gyakorlatát azzal összhangban alakítja ki.

b) a betöltött munkakör komplexitása, a bankon belüli súlya, szerepe

A bérek meghatározásának keretét a munkaköri besorolási rendszer képezi. A besorolási szintek kifejezik a munkakörök komplexitását, a bankon belül betöltött szerepét, súlyát. A besorolási szintekhez hozzárendelt bérsávok megteremtik a bérezés és a munkakör, felelősségi kör összhangját, a bérek belső arányosságát, egyben a személyes teljesítmény és kvalitások mentén történő differenciáltságát.

c) a munkatársak egyéni teljesítménye, képességei, kompetenciái, a bennük rejlő potenciál

(lásd B pont)

A törvényi szabályozásnak megfelelően a bank javadalmazási gyakorlatában a munkaviszony megszűnéséhez kapcsolódó kifizetések az eltelt időszakban elért teljesítményt tükrözik, az el nem ért eredményhez kifizetés nem kapcsolódik. Ennek megfelelően a bank nem köt olyan, a munkaviszony megszűnéséhez kapcsolódó megállapodást, ahol a kifizetés a munkavállaló tevékenysége, túlzott kockázatvállalása következtében keletkezett veszteség ellenére történne.

Minden változó, teljesítménytől függő kifizetés

- teljesítményértékelés eredményéhez kötött,
- a kifizethető összeg felülről korlátos, legfeljebb a 100%-os teljesítményért járó összeg kétszerese lehet, és
- kizárólag egy előre meghatározott minimum teljesítményelvárás teljesülése esetén történhet.

Éves bónusz csak abban az esetben fizethető, ha a bank megfelel a tőke-megfelelési irányelveknek, valamint a bank tőke-megfelelési mutatója nem romlott jelentős mértékben.

A Menedzsment azon tagjai, akik egyben a bank Igazgatóságának a tagjai is, az Igazgatósági tagságuk után külön javadalmazásra nem jogosultak.

JAVADALMAZÁSI ELEMELK

A Raiffeisen Bank az alábbi javadalmazási elemeket alkalmazza:

- Alapbér

- Változó bér
 - éves bónusz
 - értékesítési bónusz
- Juttatások
 - cafeteria (választható béren kívüli juttatások)
 - gépkocsi juttatás meghatározott munkavállalói körnek
 - kedvezményes munkavállalói hitelek
 - csoportos élet- és balesetbiztosítás
- Vállalati részvényprogram – meghatározott felsővezetői körnek

3.6.1 Teljesítmény alapú változó bér

A változó bérek fizetésének célja, hogy a munkatársak javadalmazása és a szervezet eredményessége között szorosabb összefüggés legyen.

A változó bér fizetésének gyakorlata oly módon került kialakításra, hogy teljesítmény szerint differenciáljon, jobb teljesítményre, egyben ésszerű kockázatvállalásra és hatékony költséggazdálkodásra ösztönözzön.

A változó bér fizetésének gyakorlatát a teljes működést lefedő, minden munkatársra kiterjedő teljesítmény-menedzsment rendszer támogatja. Az éves teljesítmény-menedzsment ciklus keretében a szervezet minden szintjén (a bank egészére, szervezeti egységekre, minden munkavállalóra) éves célok, teljesítményelvárások kerülnek meghatározásra, amit folyamatosan nyomon követnek és adott időszak végén értékelnek a felettes vezetők és döntéshozók. A teljesítmény célok között vannak mennyiségi és minőségi célok is, az üzleti területek célkitűzéseiben az üzleti, a banki szintű és a kockázati célok egyaránt megjelennek.

A kifizetett változó bér meghatározásához mindig a target bónusz a kiindulási alap, a végső kifizetés összege azonban minden esetben a banki, a szervezeti egység szintű és az egyéni teljesítménytől függően kerül meghatározásra.

A változó bér két formája:

- éves bónusz: minden munkavállaló jogosult lehet rá az éves teljesítményértékelés eredményétől függően,
- évközi értékesítési ösztönző: meghatározott értékesítési munkakörökben a havi vagy negyedéves értékesítési célok teljesülése alapján fizetett ösztönző.

Éves bónusz fizetése csak abban az esetben lehetséges, ha az éves banki eredmények azt alátámasztják. A bank teljesítményének megítélése egy mutatószámrendszer mentén történik, amelynek elemei:

- eredményességet mérő mutatók (pl. az adózás utáni eredmény),
- kockázatokkal korrigált, a kockázati kitettséget kifejező teljesítménymutatók (pl. a kockázattal súlyozott tőkemegtérülés - RORAC),
- hatékony költséggazdálkodást kifejező mutatók,
- tőke-megfelelési előírásoknak való megfelelés.

A szervezeti egységek bónuszkeretéről, valamint a kockázatvállalási és ellenőrzési funkciót betöltő munkavállalók egyéni bónuszáról – szervezeti egység illetve egyéni szintű teljesítménymutatók eredményei alapján - a Menedzsment illetve annak felelős tagjai döntenek.

A RAIFFEISEN BANK VEZETŐ TESTÜLETÉNEK ÉS A BANKCSOPORT KOCKÁZATVÁLLALÁSÁRA JELENTŐS HATÁST GYAKORLÓ VEZETŐK ÉS MUNKAVÁLLALÓK TELJESÍTMÉNYJAVADALMAZÁSA

A Raiffeisen Bank vezető testületének és a bankcsoport kockázatvállalására jelentős hatást gyakorló vezetők és munkavállalók javadalmazásának sajátosságai:

- Az éves változó bér 50%-a készpénzben, 50%-a nem-készpénzes eszközökben kerül kifizetésre.
- A készpénzes és nem-készpénzes változó bér kifizetése egyaránt több évre halasztva történik.
- A nem-készpénzes ösztönzők esetén a halasztás mellett visszatartási időszakot is alkalmaz a bank.

3.6.2

Halasztási szabályok

A halasztási szabályok a készpénzes és a nem-készpénzes ösztönzőkre egyaránt vonatkoznak.

A készpénzes fizetésnél alkalmazott halasztási szabályok:

- A készpénzes rész 60%-a (a teljes éves bónusz 30%-a) a tárgyévet követő év június 10-ig kerül kifizetésre,
- A készpénzes rész 40%-ának (a teljes éves bónusz 20%-ának) kifizetése a tárgyévet követő második évtől kezdődően, 3 év alatt, évente egyenlő mértékben elosztva történik.

A nem-készpénzes fizetésnél alkalmazott halasztási szabályok (a következő pontban részletezett visszatartási gyakorlatból is következően):

- A nem-készpénzes rész 60%-a (a teljes éves bónusz 30%-a) a tárgyévet követő második év június 10-ig kerül kifizetésre,
- A nem-készpénzes rész 40%-ának (a teljes éves bónusz 20%-ának) kifizetése a tárgyévet követő harmadik évtől kezdődően, 3 év alatt, évente egyenlő mértékben elosztva történik.

A halasztott kifizetés mértéke az évente megismételt - a kockázati tényezők alakulását valamint a tőkekövetelményi mutató kifizetési értékét figyelembe vevő – utólagos teljesítmény-értékelés eredményétől függően változhat, csökkenhet vagy akár el is maradhat.

A halasztott kifizetés elmaradhat amennyiben

- a bank tőke-megfelelési mutatója jelentős mértékben romlik vagy a tőke-megfelelési mutató elmarad a jogszabályok vagy a banki felügyelet által előírt szinttől,
- az utólagos teljesítmény-értékelések a bank hitelességét, az eredményes működését befolyásoló hiányosságokat, a vállalati/üzleti etikába ütköző, valamint a komoly reputációs kockázatot hordozó cselekményeket állapítottak meg.

A teljes halasztott összeg (a készpénzes és nem-készpénzes elem egyaránt) a teljesítmény újraértékelésének eredményével korrigálva, míg a készpénzes halasztott összegrészek ezen felül a kifizetéseket megelőző évekre érvényes, a KSH által publikált inflációval is korrigálva kerülnek kifizetésre.

A korábban kifizetett változó bér visszafizetésére büncselekmény vagy olyan súlyos mulasztások, visszaélések, hiányosságok feltárása esetén kerül sor, amelyek jelentős mértékben rontották a bank hitelességét és/vagy profitabilitását.

Nem-készpénzes ösztönző, visszatartás

Nem-készpénzes ösztönzőként a bank a Raiffeisen Bank International (RBI) tőzsdén jegyzett részvényének értékéhez kötött fantom részvényt használ.

Fantom részvény esetén 1 éves visszatartási időszak alkalmazandó, a kifizetésre a jogosultság megszerzése után 1 évvel kerül sor.

A fantom részvény alapján történő kifizetést két tényező határozza meg:

- a fantom részvények száma,
- egy fantom részvény értéke.

Egy munkavállaló az alábbi számú fantom részvényre jogosult:

Tárgyévra meghatározott egyéni bónuszmérték 50%-a / egy fantom részvény értéke a tárgyévra vonatkozóan (tárgyévi átlagos RBI részvényérték), amelynek kifizetése a halasztás és a visszatartás szabályai szerint 4 évre elosztva történik az alábbiak szerint:

- A tárgyév utáni 2. évben a fantom részvények 60%-a kerül kifizetésre,
- A tárgyév utáni 3. 4., 5. évben a fantom részvények 40%-a kerül kifizetésre 3 évre egyenlően elosztva, azonban a kifizethető fantom részvények száma az utólagos, kockázatokkal korrigált teljesítmény értékelés eredményétől függően, a halasztási szabályoknál ismertetett módon változhat.

A kifizetés összege = fantom részvények adott évre kifizethető száma * egy fantom részvény kifizetési értéke (a kifizetést megelőző évben az RBI részvények átlagos értéke).

A tényleges kifizetési összeg meghatározásánál a kifizetési jogosultság első napján érvényes, az MNB által közzétett Euro/forint árfolyamot, valamint a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Egyéb rendelkezések

Amennyiben a halasztott kifizetésben érintett munkavállaló munkaviszonya bármilyen okból megszűnik, akkor a halasztott kifizetések a munkaviszony megszűnését követően, az eredetileg tervezett ütemezésben és a javadalmazási politika által meghatározott feltételek mellett illetik meg a munkavállalót.

Az érintett munkavállalók nem köthetnek olyan fedezeti ügyletet, amely a halasztott javadalmazás kockázatának csökkentését célozza, erre szerződésben vállalnak kötelezettséget.

AZ ELLENŐRZÉSI FUNKCIÓKAT FELÜGYELŐ VEZETŐK JAVADALMAZÁSA

Az ellenőrzési funkciókat felügyelő vezetők javadalmazása az általános javadalmazási elvek mentén történik, az alábbi jellemzőkkel:

- Az éves teljesítménycélok között nem szerepelnek a bank üzleti eredményességét kifejező célok, éves célkitűzéseik az ellenőrzési funkció szakszerű ellátására irányulnak.
- A teljesítménytől függő javadalmazásuk kifizetése a tárgyévét követő évben, halasztás nélkül és készpénzes formában történik.
- A javadalmazásukra vonatkozó fontosabb kérdésekben a Javadalmazási Bizottság dönt.

Juttatások

A Hpt. 69/B. § (2) bekezdéssel érintett személyek az alábbi juttatásokra jogosultak:

- cafeteria (választható béren kívüli juttatások)
- csoportos élet- és balesetbiztosítás
- személyi használatú vállalati gépkocsi
- kedvezményes munkavállalói hitel (a jogosultság függ egyrészt a munkaviszony időtartamától, másrészt attól, hogy teljesülnek-e a hitel folyósításának feltételei)

Vállalati részvényprogram

Az anyavállalat a Menedzsment tagok részére biztosítja az RBI vállalati részvényprogramban („Share Incentive Program – SIP”) való részvételt.

F) A javadalmazásra vonatkozó – üzleti egységekre lebontott – összesített információk

2011. év tekintetében kifizetett javadalmazási elemek bruttó összegei fő üzleti egységek szerinti bontásban.

Millió Forint	Lakossági üzletág	Vállalati üzletág	Treasury és Capital Markets üzletág	Egyéb / támogató területek
Alapbér	4 631	1 900	463	7 324
Változó bér	514	165	74	473

G) Összesített információk a javadalmazásról a vezető állású személyekre és a Hpt. 69/B. § (2) bekezdés szerinti belső szabályzatban meghatározott, a kockázatvállalásra lényeges hatást gyakorló személyekre lebontva

Javadalmazásban részesülők száma:

- Vezető állású személyek – 7 fő
- A kockázatvállalásra lényeges hatást gyakorló személyek – 5 fő

2011. év tekintetében kifizetett javadalmazási elemek bruttó összegei az érintettek vonatkozásában:

Javadalmazási elem	Millió Forint
Alapbér	462
Változó bér - összesen (teljesítményjavadalmazás)	0
Készpénz	0
Részvények	0
Részvényhez kötött eszközök	0
Egyéb	0
Halasztott javadalmazás	0
Új munkaszerződésekhez kapcsolódó kifizetések	359
Végkielégítések	

A vezető állású személyek közül az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság elnöke és tagjai javadalmazásban nem részesültek 2011. évre vonatkozóan.

4 PRUDENCIÁLIS SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA (4§)

A számviteli (Nemzetközi Számviteli Szabályok (IFRS) szerint összeállított) konszolidáció és az összevont felügyelet alá tartozó vállalatok listája 2011. december 31-re vonatkozóan. Az összevont felügyelet alá tartozó vállalkozások listája a PSZÁF EN-I-59309/2011. számú határozata alapján került összeállításra.

Név	Számviteli konszolidáció	Összevont felügyelet
AFFOREST Agrárenergetikai Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
BUTÁR Gazdasági Szolgáltató Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
CLEAN ENERGY Szolgáltató és Termelő Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
EURO GREEN ENERGY Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Global Thermal Szolgáltató Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Győri-Kert Agrárenergetikai Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Kawa Energetika Kft	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Késmárk utca 11. Ingatlanhasznosító Kft.*	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
NOC Kft.	Társult vállalkozás	
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt.	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Raiffeisen Eszköz Lízing Zrt.	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
Raiffeisen Eszközértékesítő Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Raiffeisen Gazdasági Szolgáltató Zrt.	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
Raiffeisen Lízing Zrt.	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
Raiffeisen Property Lízing Zrt.	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
RB Kereskedőház Kereskedelmi Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
SCT Beruházás Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
SCT Tündérkert Kft. *	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
SCTAI Angol iskola Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
SCTB Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
SCTJ Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
SCTS Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	
SPC Vagyonkezelő Kft.*	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
SZELET Energiatermelő és Szolgáltató Kft	Teljes körűen bevont vállalkozás	
T+T 2003 Ingatlanhasznosító Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	Összevont felügyelet alá tartozó vállalkozás
W.P.S.S. Energetikai Kft.	Teljes körűen bevont vállalkozás	

* 2011. december 31-vel összeolvadt

Az összevont alapú felügyelet alá tartozó vállalatok - a hitelintézet és a Hpt. 90.§ -nak (2) bekezdése szerinti vállalkozások - vonatkozásában a szavatoló tőke átadásának és a kötelezettség visszafizetésének nincs akadálya.

5 A SZAVATOLÓ TŐKE ÖSSZETÉTELE (5§)

Az alábbi táblázat a Raiffeisen Bank Zrt. szavatoló tőkéjére vonatkozó adatokat tartalmazza:

Megnevezés	Összeg (Millió Forint)
SZAVATOLÓ TŐKE	224 308
ALAPVETŐ TŐKE	156 082
ALAPVETŐ TŐKE Pozitív összetevői	171 057
Jegyzett tőke	165 023
Lekötött tartalék alapvető tőkeként figyelembe vehető része	323
Általános tartalék	0
Eredménytartalék	75 114
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti eredmény	-69 403
ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK adótartalommal csökkentett értéke	0
ALAPVETŐ TŐKE Negatív összetevői	-14 975
(-) Immateriális javak	-14 975
(-) Alapvető kölcsöntőke limit feletti része	0
(-) Egyéb levonások	0
(-) Kockázati céltartalék és az értékvesztés hiánya (általános kockázati céltartalék nélkül)	0
(-) Kereskedési könyvi, kevésbé likvid tételek értékelési korrekciója miatti veszteségek	0
JÁRULÉKOS TŐKE	69 372
JÁRULÉKOS TŐKE Pozitív összetevői	69 372
Értékelési tartalékok	376
IRB szerinti értékvesztés és céltartalék többlet	9 865
Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke számviteli értéke	59 131
JÁRULÉKOS TŐKE Negatív összetevői	0
(-) Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke és osztalék-elsőbbbségi, a nyereséges évben az elmúlt év(ek) elmaradt hozamkifizetésére feljogosító, jegyzett és befizetett részvények összegének limit feletti része	0
(-) JÁRULÉKOS TŐKE LIMIT FELETTI RÉSZE	0
(-) LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL ÉS A JÁRULÉKOS TŐKÉBŐL	-1 146
Ebből: (-) Levonások az alapvető tőkéből	-987
(-) Levonás az alapvető tőkéből az 50-50 %-os arányú levonás miatt	-159
(-) Levonás alapvető tőkéből járulékos tőke hiánya miatt	
(-) Levonás limittúllépés miatt	-828
Ebből: (-) Levonások a járulékos tőkéből	-159
(-) Levonás járulékos tőkéből az 50-50 % arányú tételek miatt	-159
(-) Levonás limittúllépés miatt	
(-) PIBv-ben lévő többbefektetések korlátozása miatt (Hpt. 5 melléklet 14 a))	-318
(-) IRB szerinti értékvesztés és céltartalék hiány, valamint IRB részesedések várható vesztesége (Hpt. 5. melléklet 14 c))	0
(-) Befektetési korlátozások miatti limittúllépések összege (Hpt. 5 melléklet 16 a))	-599
(-) Hitelintézet egy vállalkozásban lévő befektetésének a vállalkozás jegyzett tőkéjének 51%-át meghaladó része	-828
PIACI KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FELHASZNÁLHATÓ ÖSSZES KIEGÉSZÍTŐ TŐKE	0

Az alábbi táblázat a Bankcsoport szavatoló tőkéjét tartalmazza:

Megnevezés	Összeg (Millió Forint)
SZAVATOLÓ TŐKE	226 433
ALAPVETŐ TŐKE	157 063
ALAPVETŐ TŐKE Pozitív összetevői	172 449
Jegyzett tőke	165 023
Lekötött tartalék alapvető tőkeként figyelembe vehető része	323
Általános tartalék	0
Eredménytartalék	78 940
Konszolidáció miatt az Alapvető tőkeelemek pozitív/(-) negatív különbözeteiből beszámítható rész	-2 938
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti eredmény	-68 899
ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK adótartalommal csökkentett értéke	0
ALAPVETŐ TŐKE Negatív összetevői	-15 386
(-) Immateriális javak	-15 386
(-) Alapvető kölcsöntőke limit feletti része	0
(-) Egyéb levonások	0
(-) Kockázati céltartalék és az értékvesztés hiánya (általános kockázati céltartalék nélkül)	0
(-) Kereskedési könyvi, kevésbé likvid tételek értékelési korrekciója miatti veszteségek	0
JÁRULÉKOS TŐKE	69 370
JÁRULÉKOS TŐKE Pozitív összetevői	69 370
Értékelési tartalékok	376
Konszolidáció miatt a Járulékos tőkeelemek pozitív/(-) negatív különbözeteiből beszámítható rész	87
Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke számviteli értéke	59 131
IRB szerinti értékvesztés és céltartalék többlet	9 776
JÁRULÉKOS TŐKE Negatív összetevői	0
(-) Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke és osztalék-elsőbbbségi, a nyereséges évben az elmúlt év(ek) elmaradt hozamkifizetésére feljogosító, jegyzett és befizetett részvények összegének limit feletti része	0
(-) JÁRULÉKOS TŐKE LIMIT FELETTI RÉSZE	0
(-) LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL ÉS A JÁRULÉKOS TŐKÉBŐL	0
Ebből: (-) Levonások az alapvető tőkéből	0
(-) Levonás az alapvető tőkéből az 50-50 %-os arányú levonás miatt	0
(-) Levonás alapvető tőkéből járulékos tőke hiánya miatt	0
(-) Levonás limittúllépés miatt	0
Ebből: (-) Levonások a járulékos tőkéből	0
(-) Levonás járulékos tőkéből az 50-50 % arányú tételek miatt	0
(-) Levonás limittúllépés miatt	0
PIACI KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FELHASZNÁLHATÓ ÖSSZES KIEGÉSZÍTŐ TŐKE	0

6 HITELINTÉZETI TŐKEMEGFELELÉS (6-7§)

6.1 A BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSI FOLYAMATAIRA VONATKOZÓ ELVEK ÉS STRATÉGIÁK

A Bankcsoport üzleti tevékenységének, a főbb fejlesztési, bővülési irányok, fókuszpontok kialakítása szempontjából alapvető fontosságú az éves gyakoriságú üzleti tervezés. Ez a jövőbe mutató, stratégiai szemléletű tevékenység kiindulópontot jelent az üzletágak működése számára, melynek legfontosabb megnyilvánulása az üzletági volumenek, illetve profitok, valamint üzletági teljesítmény meghatározása. Végső soron a tulajdonosi, valamint Management elvárások ezekben az objektív mérőszámokban kerülnek leképzésre.

A pénzügyi kockázatok a banki működés szerves részét képezik, melyek a jövőben valószínűsíthetően (de nem biztosan) bekövetkező veszteségekkel vannak összefüggésben. Ezek az események komoly kihatással rendelkeznek, valamint bizonytalanságot jelentenek a jövőbeli profit és tőkehelyzet tekintetében. Ebből kifolyólag a kockázatokkal kapcsolatos vizsgálatok az üzleti tervezés elválaszthatatlan részét képezik. Ezt a célt szolgálja a tőke és portfólió kockázati stratégia kidolgozása, ami alapvetően az alábbi kérdéskörökre tartalmaz iránymutatást:

- a Bankcsoport szempontjából lényeges kockázattípusok azonosítása
- az alkalmazott kockázatomérési, értékelési módszerek
- a Bankcsoport által vállalt kockázati szint (kockázati étvágy) meghatározása
- a kockázatok fedezésére szükséges tőke biztosítása

A tőke és portfólió kockázati stratégia alapvető célja tehát, hogy kockázatkezelési szempontból támogassa a Bankcsoport mindenkorai üzleti stratégiáját. Ennek egyik eszköze az üzleti terveknek megfelelő kockázatok fedezéséhez szükséges tőke tervezése, annak biztosítása, valamint a jövőben alacsony valószínűséggel várt események bekövetkezésekor követendő akciótervek meghatározása. Az üzleti tervek alapján megadható a várható üzleti aktivitás növekedés mértéke, fontos azonban az üzleti tevékenységhez kapcsolódó kockázatok meghatározása is. A magasabb kockázati szint ugyanis visszahat az üzleti tervekre is. Ez egyfelől a veszteségek növekedésén, másfelől a bankcsoporti portfólió tőkeigényén keresztül befolyásolja a profit tervek, valamint a teljesítmény elvárások megvalósulását. Ehhez kapcsolódóan egy másik nagyon fontos szempont, hogy az üzleti tervekhez kapcsolódó tőkeigényt a Bankcsoportnak folyamatosan biztosítania szükséges a prudens működés, valamint a felügyeleti elvárások teljesítése érdekében.

A fentiekén túlmenően a Bazel 2 szerinti szabályrendszer is elvárja, hogy a bankok a kockázati kilátásokat az üzleti tervekkel összhangban elemezzék, értékeljék és kezeljék (ICAAP). Előírás továbbá az is, hogy a Bankcsoport megfelelő tőkeellátottsága is folyamatosan biztosítva legyen. Ennek biztosítása érdekében a Bankcsoport minden hónapban kiszámolja belső tőkemegfelelését, és arról tájékoztatja a Felügyelet is.

6.2 A HITELKOCKÁZATI KATEGÓRIÁK TŐKEKÖVETELMÉNYE, KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNTI BONTÁSBAN

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettségi osztály		Tőkekövetelmény (Millió Forint)
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	189
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0
	Közszektorbeli intézmények	0
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0
	Vállalkozások	1 271
	Lakosság	2 545
	Ingatlannal fedezett kitettségek	142
	Késedelmes tételek	430
	Kollektív befektetési értékpapírok	0
	Egyéb tételek	2 439
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0
	Belső minősítésen alapuló	0
Központi kormánnyal és központi bank	0	
Hitelintézet és befektetési vállalkozás	17 355	
Vállalkozások	80 090	
Lakosság	33 006	
Részesedések	1 083	
Összesen		138 550

A táblázat a kereskedési könyv partnerkockázatának tőkekövetelményét is tartalmazza.

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettségi osztály		Tőkekövetelmény (Millió Forint)
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	189
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	3
	Közszektorbeli intézmények	0
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0
	Vállalkozások	3 239
	Lakosság	4 272
	Ingatlannal fedezett kitettségek	142
	Késedelmes tételek	789
	Kollektív befektetési értékpapírok	29
	Egyéb tételek	3 434
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0
	Belső minősítésen alapuló	0
Központi kormánnyal és központi bank	0	
Hitelintézet és befektetési vállalkozás	17 355	
Vállalkozások	78 930	
Lakosság	33 005	
Részesedések	1 059	
Összesen		142 446

A táblázat a kereskedési könyv partnerkockázatának tőkekövetelményét is tartalmazza.

6.3 A KÉSEDELEM ÉS HITELMINŐSÉG-ROMLÁS BELSŐ SZABÁLYZATOKBAN VALÓ MEGKÖZELÍTÉSE

A banki szabályok alapján hitelminőség romlás akkor következik be, ha az ügyfél valószínűsíthetően nem fogja hitelkötelezettségét teljesíteni a Bank, vagy non-retail szegmens esetén bármely Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagja felé. Ennek indikátorai a „default indikátorok alkalmazása” című részben (8.9 pont alatt) kerülnek bemutatásra.

A Bankcsoport non-retail ügyfélkörbe tartozó ügyfelek esetében a késedelem fogalmát az alábbiak mentén definiálja:

Nemteljesítőnek tekintendő az ügyfél, ha valamely Bankcsoport taggal szemben vállalt kötelezettségének teljesítésével kapcsolatban 90 napon túli, lényeges összegű hiteltörlesztési késedelembe esett. 90 napon túli késedelemnek minősül, ha az ügyfél lejárt és meg nem fizetett tartozása 90 egymás utáni naptári napon át megszakítás nélkül nagyobb a meghatározott materialitási küszöbnél. A materialitási küszöb az alábbi két érték közül a nagyobb:

- 250 EUR forint ellenértéke (jelenleg 70 ezer forint) és
- a kintlévőség 2,5%-a.

A lakossági ügyfelek esetén a Bankcsoport ügylet szinten határozza meg a nemteljesítést:

Egy ügylet akkor válik nemteljesítővé, ha 90 (egymást követő) napos késedelembe esik, és a késedelem összege meghaladja a 2000 Forintot.

6.4 ÉRTÉKVESZTÉSEK ELSZÁMOLÁSA ÉS VISSZAÍRÁSA, A CÉLTARTALÉKOK KÉPZÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSA SORÁN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK ÉS ELVEK

6.4.1 A Bank esetében:

Az értékvesztés, céltartalék elszámolásával a Bank a partnerkockázatokból származó lehetséges és várható hitelezési veszteségeit képezi le a veszteség felmerülésének időpontját megelőzően, a 250/2000. kormányrendelet, az IFRS (különösen az IAS 32, 36, 37 és 39-es pontok) szabályai, az RZB Group Accounting Manual, valamint a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport Értékvesztés- céltartalék képzés módszertani és folyamati direktívája alapján.

A Bank eltérő értékvesztés, céltartalék képzési módszertant alkalmaz a kitétségi osztályok bizonyos csoportjaira, és azon belül a veszteség azonosíthatóságának függvényében megkülönbözteti az egyedi, illetve a portfólió alapú értékvesztés-, céltartalék képzést.

Az értékvesztés, céltartalék mértékének meghatározására és számviteli elszámolására havi gyakorisággal kerül sor.

I. A non-retail kitettségi osztályok tartalékképzési módszerei

Egyedi tartalékolás

Egyedi értékvesztés, céltartalék képzés történik:

1. a hitelminőség romlást szenvedett kitettségek esetében (szegmenstől függetlenül),
2. a hitelminőség romlást nem szenvedett kitettségek esetében, ha a tartalékképzés alapját jelentő kitettség nagyszegűnek minősül.

Az egyedi tartalékolás során a Bank ügyfél szinten határozza meg a (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) kitettségein keletkező várható veszteségeit a veszteség mértékét befolyásoló tényezők egyidejű, egyedi szakértői értékelésével. A várható veszteség – mint a tartalék szükségességének és alapjának – meghatározásakor kizárólag azokból az információkból indul ki, amelyek a tartalékképzés (mint értékelés) időpontjában már fennállnak. A szükséges tartalék meghatározásakor az ügyféllel szembeni teljes tőke kitettséget kell viszonyítani a kitettségből várhatóan még megtérülő összeghez. Amennyiben a várhatóan megtérülő összeg a kitettség értéke alatt marad, a különbözet összegében tartalék képzés szükséges.

Portfólió szintű tartalékképzés

Portfólió szintű értékvesztés, céltartalék képzés történik a hitelminőség romlással nem érintett kisösszegűnek minősülő kitettségek esetében.

A szükséges értékvesztés, céltartalék mértékének meghatározásakor a Bank a következő tényezőket veszi figyelembe:

- nemteljesítési valószínűség (ügyfélminősítés),
- rendelkezésre álló fedezetek,
- fedezetlen kitettségből való megtérülés várható aránya.

II. A retail ügyfélkörben működtetett tartalékolási módszerekről

Egyedi tartalékolás

A veszteségre utaló múltbeli objektív bizonyíték megléte (pl. 180 napon túli késedelemmel rendelkező ügyletek, korai veszteség – pl. csalás, csőd, felszámolás –, kényszerű átstrukturálás) esetén a Bank egyedileg határozza meg a szükséges értékvesztés, céltartalék mértékét. A retail kitettségek esetében az egyedi tartalékképzés során a kitettség fedezettel csökkentett értékének megfelelő értékvesztést, céltartalékot kell képezni az ügyletekre.

Portfólió szintű tartalékképzés

Az egyedi tartalékképzés alá nem tartozó retail kitettségek esetén a Bank portfólióalapon határozza meg az értékvesztést, céltartalékot. Ezek tipikusan nagy ügyletszámú, homogén

hitelezési kockázatú portfóliók, melyekre előrejelzési modellek segítségével állapítjuk meg az értékvesztés, céltartalék értékét. A modell a szükséges értékvesztés, céltartalék mértékének meghatározásakor a következő tényezőket veszi figyelembe:

- terméktípus,
- késedelmes napok száma,
- fedezettség.

6.4.2 Lízingcsoport szinten:

I. A non-retail kitettségi osztályok tartalékképzési módszerei

Egyedi tartalékolás

A non-retail kitettségi osztály kitettségeire egyedi értékvesztés történik a hitelminőség romlást szenvedett kitettségek esetében (szegmenstől függetlenül).

Az egyedi tartalékolás során a Lízingcsoport ügyfél szinten határozza meg a (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) kitettségein keletkező várható veszteségeit a veszteség mértékét befolyásoló tényezők (jellemzően a biztosítéki háttér) egyidejű, egyedi szakértői értékelésével.

Portfólió szintű tartalékképzés

Portfólió szintű értékvesztés ezen kitettségekre nem történik.

II. A retail ügyfélkörben működtetett tartalékolási módszerekről

Egyedi tartalékolás

A veszteségre utaló múltbeli objektív bizonyíték megléte (pl. 180 napon túli késedelemmel rendelkező ügyletek, korai veszteség – pl. csalás, csőd, felszámolás –, kényszerű átstrukturálás) esetén a retail kitettségekre az egyedi tartalékképzés során a Lízingcsoport egységesen 100% értékvesztést képez az ügyletekre, kivéve, ha ingatlan vagy visszabirtokolt gép/gépjármű a fedezet, ezen (még nem értékesített, de már visszabirtokolt) fedezetek biztosítéki értéke levonható a tartalék alapjából.

Portfólió szintű tartalékképzés

Az egyedi tartalékképzés alá nem tartozó retail kitettségek esetén a Lízingcsoport a Bankhoz hasonlóan portfólióalapon határozza meg az értékvesztést, előrejelzési modellek segítségével. A modell a szükséges értékvesztés, céltartalék mértékének meghatározásakor a következő tényezőket veszi figyelembe:

- terméktípus,
- késedelmes napok száma,
- fedezettség.

6.5 SZÁMVITELI BESZÁMÍTÁSOK UTÁNI KITETTSÉG ÉRTÉKEK HITELEZÉSIKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS FIGYELEMBE VÉTELE ELŐTTI ÖSSZEGE

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettségi osztály		Kitettség (Millió Forint)
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	321 790
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0
	Közszektorbeli intézmények	113
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0
	Vállalkozások	125 710
	Lakosság	48 027
	Ingatlannal fedezett kitettségek	3 559
	Késedelmes tételek	4 145
	Kollektív befektetési értékpapírok	0
	Egyéb tételek	61 081
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0
Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0
	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	365 942
	Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	1 461 747
	Lakosság	574 005
	Részesedések	3 659
Összesen		2 969 778

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettségi osztály		Kitettség (Millió Forint)
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	322 535
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	52
	Közszektorbeli intézmények	113
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0
	Vállalkozások	46 317
	Lakosság	77 011
	Ingatlannal fedezett kitettségek	3 560
	Késedelmes tételek	7 328
	Kollektív befektetési értékpapírok	358
	Egyéb tételek	73 522
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0
Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0
	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	365 942
	Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	1 429 580
	Lakosság	574 005
	Részesedések	3 577
Összesen		2 903 900

6.6 KITETTSÉGEK ÁTLAGOS ÉRTÉKE KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNTI BONTÁSBAN

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettségi osztály		Átlagos kitettség (Millió Forint)
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	40 224
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0
	Közszektorbeli intézmények	57
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0
	Vállalkozások	84
	Lakosság	1
	Ingatlannal fedezett kitettségek	7
	Késedelmes tételek	0
	Kollektív befektetési értékpapírok	0
	Egyéb tételek	2 262
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0
Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0
	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	1 028
	Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	370
	Lakosság	3
	Részesedések	122
Összesen		8

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettségi osztály		Átlagos kitettség (Millió Forint)
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	40 317
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	7
	Közszektorbeli intézmények	57
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0
	Vállalkozások	24
	Lakosság	1
	Ingatlannal fedezett kitettségek	7
	Késedelmes tételek	0
	Kollektív befektetési értékpapírok	36
	Egyéb tételek	1 885
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0
Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0
	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	1 028
	Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	362
	Lakosság	3
	Részesedések	149
Összesen		8

6.7 KITETTSÉGEK FÖLDRAJZI MEGOSZLÁSA KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNT

Raiffeisen Bank Zrt.:

Sztenderd módszer:

Kitettség (Millió Forint)	Sztenderd kitettségi osztály										
	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Közszektorbeli intézmények	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Ingatlanl fedezett kitettségek	Késedelmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos
Afganisztán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Albánia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algéria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amerikai Egyesült Államok	0	0	0	0	2	1	0	1	0	79	0
Argentína	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ausztrália	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ausztria	0	0	0	0	12	1	0	1	0	0	0
Belgium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0
Bosznia-Hercegovina	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Brazília	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bulgária	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Ciprus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Csehország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dánia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb	0	0	0	0	3 063	0	0	158	0	47 678	0
Egyesült Királyság	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Egyiptom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fehéroroszország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finnország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Franciaország	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Görögország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grúzia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hollandia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Horvátország	0	0	0	0	0	0	0	56	0	0	0
India	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Irán	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Írország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izrael	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0
Japán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamerun	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanada	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Kazahsztán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kína	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Korea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lengyelország	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
Libanon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Líbia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Luxemburg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Magyarország	323 338	0	113	0	123 265	57 695	4 000	7 917	0	13 310	0
Mongólia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Németország	0	0	0	0	1	5	0	4	0	0	0
Nigéria	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Norvégia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Olaszország	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
Oroszország	0	0	0	0	0	172	0	0	0	0	0
Portugália	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Románia	0	0	0	0	0	14	0	17	0	0	0
Seychelles-szigetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spanyolország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svájc	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0
Svédország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szaud-Arábia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Szerbia	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0
Szíria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kitettség (Millió Forint)	Sztenderd kitettségi osztály											
	Ország	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Közszektorbeli intézmények	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Ingatlanai fedezett kitettségek	Késedelmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos
Szlovákia	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0
Szlovénia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Törökország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukrajna	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0
Venezuela	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vietnám	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	323 338	0	113	0	126 345	57 911	4 000	8 197	0	61 081	0	0

IRB módszer:

Kitettség (Millió Forint)	IRB kitettségi osztály				Kitettség (Millió Forint)	IRB kitettségi osztály			
	Ország	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozások	Lakosság		Részesedések	Ország	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozások
Afganisztán	0	0	22	0	Kazahsztán	0	0	1	0
Albánia	0	0	1	0	Kína	0	1	237	0
Algéria	0	0	1	0	Korea	0	0	2	0
Amerikai Egyesült Államok	165	231	157	0	Lengyelország	655	312	63	0
Argentína	0	0	1	0	Libanon	0	0	2	0
Ausztrália	128	0	22	0	Líbia	0	0	1	0
Ausztria	17 437	2 656	73	0	Luxemburg	131	5400	0	0
Belgium	40	0	0	0	Magyarország	320352	1413922	569166	3472
Bosznia-Hercegovina	0	0	1	0	Mongólia	0	0	61	0
Brazília	0	0	1	0	Németország	4166	8842	274	0
Bulgária	3	1 280	28	0	Nigéria	0	0	0	0
Ciprus	0	8 426	0	0	Norvégia	83	0	0	0
Csehország	642	413	19	0	Olaszország	0	157	41	0
Dánia	70	0	11	0	Oroszország	1003	0	44	0
Egyéb	2 359	383	0	187	Portugália	0	0	3	0
Egyesült Királyság	8 369	90	221	0	Románia	492	1209	1865	0
Egyiptom	0	0	1	0	Seychelles-szigetek	0	667	0	0
Fehéroroszország	0	0	1	0	Spanyolország	45	0	54	0
Finnország	169	0	1	0	Svájc	2579	515	86	0
Franciaország	2 673	0	181	0	Svédország	100	562	58	0
Görögország	0	0	12	0	Szaud-Arábia	0	0	0	0
Grúzia	0	0	30	0	Szerbia	151	120	89	0
Hollandia	19	12 917	73	0	Szíria	0	0	95	0
Horvátország	162	124	72	0	Szlovákia	748	3139	243	0
India	0	0	7	0	Szlovénia	1 943	0	27	0
Irán	0	0	66	0	Törökország	155	381	68	0
Írország	440	0	147	0	Ukrajna	0	0	255	0
Izrael	0	0	60	0	Venezuela	0	0	10	0
Japán	566	0	0	0	Vietnám	0	0	39	0
Kamerun	0	0	2	0	Összesen	365 942	1 461 747	574 005	3 659
Kanada	97	0	10	0					

Sztenderd módszer:

Kitettség (Millió Forint)	Sztenderd kitettségi osztály											
	Ország	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Közszektorbeli intézmények	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Ingatlanl fedezett kitettségek	Késedelmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos
Afganisztán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Albánia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algéria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amerikai Egyesült Államok	0	0	0	0	2	1	0	1	0	79	0	0
Argentína	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ausztrália	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ausztria	0	0	0	0	12	1	0	1	0	0	0	0
Belgium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0
Bosznia-Hercegovina	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Brazília	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bulgária	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Ciprus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Csehország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dánia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb	0	0	0	0	3 063	0	0	158	0	61 370	0	0
Egyesült Királyság	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
Egyiptom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fehéroroszország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finnország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Franciaország	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Görögország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grúzia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hollandia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Horvátország	0	0	0	0	0	0	0	56	0	0	0	0
India	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Irán	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Írország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izrael	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0
Japán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamerun	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanada	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Kazahsztán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kína	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Korea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lengyelország	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0
Libanon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Líbia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Luxemburg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Magyarország	324 174	52	113	0	44 725	87 698	4 001	17 483	358	12 074	0	0
Mongólia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Németország	0	0	0	0	57	5	0	4	0	0	0	0
Nigéria	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Norvégia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Olaszország	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0
Oroszország	0	0	0	0	0	172	0	0	0	0	0	0
Portugália	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Románia	0	0	0	0	0	14	0	17	0	0	0	0
Seychelles-szigetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spanyolország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svájc	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0
Svédország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szaud-Arábia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Szerbia	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0
Szíria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kitettség (Millió Forint)	Sztenderd kitettségi osztály										
Ország	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Közszektorbeli intézmények	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Ingatlanmal fedezett kitettségek	Késedelmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos
Szlovákia	0	0	0	0	0	5	0	9	0	0	0
Szlovénia	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Törökország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukraina	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0
Venezuela	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vietnám	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	324 174	52	113	0	47 865	87 914	4 001	17 763	358	73 537	0

IRB módszer:

Kitettség (Millió Forint)	IRB kitettségi osztály				Kitettség (Millió Forint)	IRB kitettségi osztály			
Ország	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozások	Lakosság	Részesedések	Ország	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozások	Lakosság	Részesedések
Afganisztán	0	0	22	0	Kazahsztán	0	0	1	0
Albánia	0	0	1	0	Kína	0	1	237	0
Algéria	0	0	1	0	Korea	0	0	2	0
Amerikai Egyesült Államok	165	231	157	0	Lengyelország	655	312	63	0
Argentína	0	0	1	0	Libanon	0	0	2	0
Ausztrália	128	0	22	0	Libia	0	0	1	0
Ausztria	17 437	2 656	73	0	Luxemburg	131	5400	0	0
Belgium	40	0	0	0	Magyarország	320352	1381755	569166	3390
Bosznia-Hercegovina	0	0	1	0	Mongólia	0	0	61	0
Brazília	0	0	1	0	Németország	4166	8842	274	0
Bulgária	3	1 280	28	0	Nigéria	0	0	0	0
Ciprus	0	8 426	0	0	Norvégia	83	0	0	0
Csehország	642	413	19	0	Olaszország	0	157	41	0
Dánia	70	0	11	0	Oroszország	1003	0	44	0
Egyéb	2 359	383	0	187	Portugália	0	0	3	0
Egyesült Királyság	8 369	90	221	0	Románia	492	1209	1865	0
Egyiptom	0	0	1	0	Seychelles-szigetek	0	667	0	0
Fehéroroszország	0	0	1	0	Spanyolország	45	0	54	0
Finnország	169	0	1	0	Svájc	2579	515	86	0
Franciaország	2 673	0	181	0	Svédország	100	562	58	0
Görögország	0	0	12	0	Szaud-Arábia	0	0	0	0
Grúzia	0	0	30	0	Szerbia	151	120	89	0
Hollandia	19	12 917	73	0	Szíria	0	0	95	0
Horvátország	162	124	72	0	Szlovákia	748	3139	243	0
India	0	0	7	0	Szlovénia	1 943	0	27	0
Irán	0	0	66	0	Törökország	155	381	68	0
Írország	440	0	147	0	Ukraina	0	0	255	0
Izrael	0	0	60	0	Venezuela	0	0	10	0
Japán	566	0	0	0	Vietnám	0	0	39	0
Kamerun	0	0	2	0	Összesen	365 942	1 429 580	574 005	3 577
Kanada	97	0	10	0					

6.8 KITETTSÉGEK ÜGYFÉLKATEGÓRIÁNKÉNTI MEGOSZLÁSA KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNT

A Bank belső, vezetői tájékoztatásra és tervezésre Bazel 2 Sztenderd és IRB módszertanában meghatározott kitettségi osztályoktól eltérő, saját ügyfélkategória meghatározásokat használ. Ugyanakkor ezek az ügyfélkategóriák megfeleltethetők egy vagy több kitettségi osztálynak. Az

alábbi két táblázat a Bank és a Bankcsoport szintjén is bemutatja a hitelkockázati kitétségek értékét kitétségi osztályonkénti és ügyfél-kategóriánkénti bontásban.

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitétség (Millió Forint)	Kitétségi osztály	Ügyfélkategória										
		Egyéb eszközök	Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Kis- és közép-vállalkozások	Kollektív befektetési értékpapírok	Központi kormány és központi bank	Lakosság	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Vállalkozások	Vállalkozásokból speciális hitelezési kitétségek	Összesen
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	0	0	0	0	0	323 338	0	0	0	0	323 338
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Közszektorbeli intézmények	0	0	0	0	0	113	0	0	0	113	
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Vállalkozások	1 341	19 241	105 763	0	0	0	0	0	0	126 345	
	Lakosság	0	0	0	0	0	0	57 911	0	0	57 911	
	Ingatlanl fedezett kitétségek	37	28	0	0	0	0	3 935	0	0	4 000	
	Készedelmes tételek	842	1 214	0	0	0	0	6 141	0	0	8 197	
	Egyéb tételek	48 011	0	1 220	4	0	11 654	0	0	192	61 081	
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétségek	0	0	98 306	0	0	0	267 636	0	0	365 942	
	Vállalkozásokkal szembeni kitétségek	6 418	0	71 062	63 785	48 955	0	0	1 149 459	122 068	1 461 747	
	Lakosság	0	0	0	0	0	0	574 005	0	0	574 005	
	Részeseledések	0	0	0	3 463	0	0	0	196	0	3 659	
Összesen		56 649	20 483	276 351	67 252	48 955	335 105	641 992	267 832	1 149 651	122 068	2 986 338

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitétség (Millió Forint)	Kitétségi osztály	Ügyfélkategória										
		Egyéb eszközök	Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Kis- és közép-vállalkozások	Kollektív befektetési értékpapírok	Központi kormány és központi bank	Lakosság	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Vállalkozások	Vállalkozásokból speciális hitelezési kitétségek	Összesen
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	0	0	0	0	0	324 174	0	0	0	0	324 174
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	0	0	0	0	0	0	52	0	0	52
	Közszektorbeli intézmények	0	0	0	0	0	113	0	0	0	0	113
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Vállalkozások	1 378	19 778	0	4 639	76	0	0	0	21 528	466	47 865
	Lakosság	0	0	0	0	0	0	87 914	0	0	0	87 914
	Ingatlanl fedezett kitétségek	37	28	0	0	0	0	3 936	0	0	0	4 001
	Készedelmes tételek	841	1 214	0	3 042	0	0	6 774	4	5 360	528	17 763
	Egyéb tételek	61 299	0	134	4	0	11 670	0	0	249	181	73 537
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétségek	0	0	98 306	0	0	0	267 636	0	0	0	365 942
	Vállalkozásokkal szembeni kitétségek	6 418	0	71 062	63 785	48 955	0	0	1 117 292	122 068	1 429 580	
	Lakosság	0	0	0	0	0	0	574 005	0	0	0	574 005
	Részeseledések	0	0	0	3 385	0	0	0	192	0	0	3 577
Összesen		69 973	21 378	169 502	74 855	49 031	335 957	672 629	267 884	1 144 429	123 243	2 928 881

6.9 KITETTSÉGEK HÁTRALEVŐ FUTAMIDŐ SZERINTI MEGOSZLÁSA

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettség (Millió forint)		Hátralévő futamidő (év)				
		0-1	1-5	5-	Lejárat nélküli	Összesen
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	176 174	86 525	37 887	22 752	323 338
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	0	0	0	0
	Közszektorbeli intézmények	113	0	0	0	113
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	0	0	0	0
	Vállalkozások	101 896	16 792	7 197	460	126 345
	Lakosság	11 688	8 117	19 695	18 411	57 911
	Ingatlannal fedezett kitettségek	317	616	1 854	1 213	4 000
	Késedelmes tételek	46	334	1 017	6 800	8 197
	Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	0	0	0
	Egyéb tételek	566	301	1 344	58 870	61 081
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0	0	0	0	0
Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0	0	0	0	0
	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	108 762	24 881	205 045	27 254	365 942
	Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	555 141	450 613	314 651	141 342	1 461 747
	Lakosság	6 450	44 948	444 662	77 945	574 005
	Részesedések	0	385	3 274	0	3 659
Összesen	961 153	633 512	1 036 626	355 047	2 986 338	

A lejárat nélküli kitettségek oszlopban számlák, részesedések és egyéb eszközök szerepelnek.

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettség (Millió forint)		Hátralévő futamidő (év)				
		0-1	1-5	5-	Lejárat nélküli	Összesen
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	176 175	86 525	37 887	23 587	324 174
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	7	4	41	52
	Közszektorbeli intézmények	113	0	0	0	113
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	0	0	0	0
	Vállalkozások	6 396	25 583	14 868	1 018	47 865
	Lakosság	14 194	26 581	29 133	18 006	87 914
	Ingatlannal fedezett kitettségek	315	636	1 845	1 205	4 001
	Késedelmes tételek	7 001	1 403	1 436	7 923	17 763
	Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	0	358	358
	Egyéb tételek	567	301	1 346	71 323	73 537
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0	0	0	0	0
Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0	0	0	0	0
	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	108 762	24 881	205 045	27 254	365 942
	Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	533 971	440 613	314 571	140 425	1 429 580
	Lakosság	6 450	44 948	444 663	77 944	574 005
	Részesedések	0	376	3 201	0	3 577
Összesen	853 944	651 854	1 053 999	369 084	2 928 881	

A lejárat nélküli kitettségek oszlopban számlák, részesedések és egyéb eszközök szerepelnek.

6.10 ÜGYFÉLKATEGÓRIÁNKÉNTI MEGOSZLÁSBAN A KÉSEDELMES TÉTELEK ÉS A HITELMINŐSÉG-ROMLÁST SZENVEDETT KITETTSÉGEK

Raiffeisen Zrt.:

Ügyfélkategória	Kitettség (Millió Forint)
Egyéb eszközök	3 150
Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	1 213
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	14 887
Kis- és középvállalkozások	19 202
Lakosság	46 044
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	43 115
Vállalkozások	217 591
Vállalkozásokból speciális hitelezési kitettségek	17 447
Összesen	362 649

Raiffeisen Bankcsoport:

Ügyfélkategória	Kitettség (Millió Forint)
Egyéb eszközök	3 150
Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	1 213
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	14 887
Kis- és középvállalkozások	22 244
Lakosság	46 677
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	43 119
Vállalkozások	222 951
Vállalkozásokból speciális hitelezési kitettségek	17 976
Összesen	372 217

6.11 CÉLTARTALÉK VÁLTOZÁSA ÜGYFÉLKATEGÓRIÁNKÉNT

Raiffeisen Bank Zrt.:

Ügyfélkategória (Millió Forint)	Eredményhatás		Záró tartalék	
	Céltartalék	Értékvesztés	Céltartalék	Értékvesztés
Egyéb eszközök	4 002	847	6 982	1 888
Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	0	137	0	503
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	-44	4 823	23	7 500
Kis- és középvállalkozások	342	3 188	450	13 082
Lakosság	5 937	25 638	5 809	91 220
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	109	1 802	119	2 235
Vállalkozások	1 567	55 543	4 656	119 574
Vállalkozások speciális hitelezési kitettségek	139	4 006	308	8 659
Összesen	12 052	95 984	18 347	244 661

6.12 A HITELMINŐSÉG-ROMLÁST SZENVEDETT ÉS KÉSEDELMES KITETTSÉGEK – FÖLDRAJZI MEGOSZLÁS SZERINTI BONTÁSBAN

A következő táblázat az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve tartalmazza a kitettségeket a Bank és a Bankcsoport esetében:

Ország	Raiffeisen Bank Zrt.	Raiffeisen Bankcsoport
	Kitettség (Millió Forint)	Kitettség (Millió Forint)
Amerikai Egyesült Államok	56	56
Ausztria	152	152
Bosznia-Hercegovina	1	1
Bulgária	249	249
Ciprus	3 959	3 959
Egyesült Királyság	201	201
Franciaország	2	2
Hollandia	2	2
Horvátország	56	56
Irán	18	18
Izrael	2	2
Kanada	2	2
Kína	1	1
Lengyelország	5	5
Luxemburg	2 490	2 490
Magyarország	240 727	244 050
Mongólia	8	8
Nigéria	1	1
Németország	43	43
Olaszország	4	4
Oroszország	1	1
Románia	217	217
Svájc	18	18
Szaud-Arábia	1	1
Szerbia	13	13
Szlovákia	20	20
SzírIA	14	14
Ukrajna	5	5
Írország	43	43
Egyéb	157	470
Összesen	248 468	252 104

6.13 AZON KITETTSÉGEKKEL KAPCSOLATOSAN, AMELYEK ESETÉBEN HITELMINŐSÉG-ROMLÁS KÖVETKEZETT BE, AZ ELSZÁMOLT ÉRTÉKVESZTÉSRE ÉS A KÉPZETT CÉLTARTALÉKRA VONATKOZÓ ADATOK

Raiffeisen Bank Zrt.:

Ügyfélkategória (Millió Forint)	Nyitó tartalék		Tartalékképzés		Felhasználás-visszairás		Árfolyamhatás		Eredményhatás		Záró tartalék	
	CT	ÉV	CT	ÉV	CT	ÉV	CT	ÉV	CT	ÉV	CT	ÉV
Egyéb eszközök	186	20 294	317	40 928	-507	-61 232	4	1 118	-189	-20 304	0	1 108
Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	0	1	0	11	0	-6	0	0	0	5	0	6
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	16	0	4 319	0	-1 263	0	185	0	3 056	0	3 257
Kis- és középvállalkozások	0	62	104	3 270	-4	-628	1	22	100	2 642	101	2 726
Lakosság	11	5 485	92	45 070	-16	-12 572	0	1 227	76	32 498	87	39 210
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	0	96	409	-2	-62	0	9	94	347	94	356
Vállalkozások	2	243	1 986	31 010	-170	-2 146	11	599	1 816	28 864	1 829	29 706
Vállalkozások speciális hitelezési kitétségek	0	298	9	3 405	0	-536	0	14	9	2 869	9	3 181
Összesen	199	26 399	2 604	128 422	-699	-78 445	16	3 174	1 906	49 977	2 120	79 550

Raiffeisen Bankcsoport:

Ügyfélkategória (Millió Forint)	Nyitó tartalék		Tartalékképzés		Felhasználás-visszairás		Árfolyamhatás		Eredményhatás		Záró tartalék	
	CT	ÉV	CT	ÉV	CT	ÉV	CT	ÉV	CT	ÉV	CT	ÉV
Egyéb eszközök	186	20 294	317	40 928	-507	-61 232	4	1 118	-190	-20 304	0	1 108
Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	0	1	0	11	0	-6	0	0	0	5	0	6
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	16	0	4 319	0	-1 263	0	185	0	3 056	0	3 257
Kis- és középvállalkozások	0	3 127	175	4 981	-4	-2 831	1	22	171	2 150	172	5 299
Lakosság	12	7 234	92	47 376	-16	-14 283	0	1 226	76	33 093	88	41 553
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	1	96	2 944	-2	-62	0	9	94	2 882	94	2 892
Vállalkozások	2	3 841	1 954	32 463	-170	-2 357	11	599	1 784	30 106	1 797	34 546
Vállalkozások speciális hitelezési kitétségek	0	298	9	3 405	0	-536	0	14	9	2 869	9	3 181
Összesen	200	34 812	2 643	136 427	-699	-82 570	16	3 173	1 944	53 857	2 160	91 842

7 SZTENDERD MÓDSZER (8§)

7.1 A KOCKÁZATI SÚLYOK MEGHATÁROZÁSAKOR A BANKCSOPORT ÁLTAL ALKALMAZOTT ELISMERT KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ SZERVEZET NEVE ÉS HITELMINŐSÍTÉSE

A Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport a Standard and Poor's (S&P) hitelminősítő intézet által kalkulált külső hitelminősítést alkalmazza a Sztenderd módszer során. Az értékpapírok esetében a kibocsátók külső hitelminősítése tőkekalkulációhoz kerül felhasználásra. Abban az esetben, ha az értékpapírokat a Bankcsoport kockázatsökkentési céllal tartja, a külső hitelminősítések a súlyozás alapjául szolgálnak.

A Bankcsoport a Sztenderd hitelkockázat kiszámítása során, a felhasznált külső hitelminősítéseket megfelelteti a jogszabályban meghatározott hitelminősítési besorolásának. A megfeleltetési táblázat a következő:

Hitelminősítő	Külső minősítés	Hitelminősítési besorolás
Standard & Poors	AAA	1
Standard & Poors	AA+	1
Standard & Poors	AA	1
Standard & Poors	AA-	1
Standard & Poors	A+	2
Standard & Poors	A	2
Standard & Poors	A-	2
Standard & Poors	BBB+	3
Standard & Poors	BBB	3
Standard & Poors	BBB-	3
Standard & Poors	BB+	4
Standard & Poors	BB	4
Standard & Poors	BB-	4
Standard & Poors	B+	5
Standard & Poors	B	5
Standard & Poors	B-	5
Standard & Poors	CCC+	6
Standard & Poors	CCC	6
Standard & Poors	CCC-	6
Standard & Poors	CC	6
Standard & Poors	C	6
Standard & Poors	D	6
Standard & Poors	NR	7

A hitelminősítési besorolás a 196/2007. kormányrendelet második részében szereplő hitelminősítési besorolásoknak felel meg.

A Raiffeisen Bankcsoport tőkekövetelmény számításra használt szoftvere (Fermat) egy hozzá csatolt S&P adatbázist használ a Sztenderd kockázati súlyok beállításához szükséges külső minősítések megállapítására.

7.2 A KIBOCSÁTÓRA VONATKOZÓ HITELMINŐSÍTÉS NEM KERESKEDÉSI KÖNYVI TÉTELEKRE VALÓ ALKALMAZÁSÁNAK BEMUTATÁSA

Értékpapírok esetében a kibocsátók külső értékelése tőkekalkulációra kerül felhasználásra. Ha a Bankcsoport az értékpapírokat kockázatcsökkentési céllal tartja, akkor a kibocsátó külső minősítésének a volatilitási korrekciós tényező meghatározásánál van szerepe.

7.3 A SZTENDERD MÓDSZER SZERINTI KITETTSÉGI OSZTÁLYOKRA VONATKOZÓ KITETTSÉG ÉRTÉKEK, VALAMINT AZ EGYES HITELMINŐSÍTÉSI BESOROLÁSOKHOZ TARTOZÓ HITELEZÉSIKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉSI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA UTÁNI ÉRTÉKEK

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettségi osztály	Kitettség (Millió Forint)	Hitelkockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni kitettség (Millió Forint)
Központi kormány és központi bank	323 338	329 213
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	0
Közszektorbeli intézmények	113	113
Multilaterális fejlesztési bankok	0	5 954
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	0
Vállalkozások	126 345	120 617
Lakosság	57 911	45 897
Ingatlannal fedezett kitettségek	4 000	3 550
Késedelmes tételek	8 197	3 949
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0
Egyéb tételek	61 081	61 081
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0	0
Összesen	580 985	570 374

Hitelkockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni kitettség (Millió Forint)	Hitelminősítési besorolás						
	AAA – AA-	A+ – A-	BB+ – BB-	BBB+ – BBB-	CCC+ alatt	Nem besorolt	Összesen
Központi kormány és központi bank	0	0	229 232	0	0	99 981	329 213
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	0	0	0	0	0	0
Közszektorbeli intézmények	0	0	113	0	0	0	113
Multilaterális fejlesztési bankok	5 954	0	0	0	0	0	5 954
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	0	0	0	0	0	0
Vállalkozások	0	0	0	0	0	120 617	120 617
Lakosság	0	0	0	0	0	45 897	45 897
Ingatlannal fedezett kitettségek	0	0	0	0	0	3 550	3 550
Késedelmes tételek	0	0	0	0	0	3 949	3 949
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb tételek	0	0	11 651	0	0	49 430	61 081
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	5 954	0	240 996	0	0	323 424	570 374

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettségi osztály	Kitettség (Millió Forint)	Hitelkockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni kitettség (Millió Forint)
Központi kormány és központi bank	324 174	329 957
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	52	52
Közszektorbeli intézmények	113	113
Multilaterális fejlesztési bankok	0	5 962
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	0
Vállalkozások	47 865	40 965
Lakosság	87 914	74 691
Ingatlannal fedezett kitettségek	4 001	3 552
Késedelmes tételek	17 763	7 095
Kollektív befektetési értékpapírok	358	358
Egyéb tételek	73 537	73 522
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0	0
Összesen	555 777	536 267

Hitelkockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni kitettség (Millió Forint)	Hitelminősítési besorolás						
	AAA – AA-	A+ – A-	BB+ – BB-	BBB+ – BBB-	CCC+ alatt	Nem besorolt	Összesen
Központi kormány és központi bank	0	0	229 981	0	0	99 976	329 957
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	0	52	0	0	0	52
Közszektorbeli intézmények	0	0	113	0	0	0	113
Multilaterális fejlesztési bankok	5 962	0	0	0	0	0	5 962
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	0	0	0	0	0	0
Vállalkozások	0	0	0	0	0	40 965	40 965
Lakosság	0	0	0	0	0	74 691	74 691
Ingatlannal fedezett kitettségek	0	0	0	0	0	3 552	3 552
Késedelmes tételek	0	0	1	0	0	7 094	7 095
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	0	0	0	358	358
Egyéb tételek	0	0	11 670	0	0	61 852	73 522
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	5 962	0	241 817	0	0	288 488	536 267

7.4 AZ EGYES HITELMINŐSÍTÉSI BESOROLÁSOKHOZ TARTOZÓ HITELEZÉSIKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉSI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA UTÁNI ÉS A SZAVATOLÓ TÖKÉBŐL LEVONT KITETTSÉG ÉRTÉKEK

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettségi osztály	Szavatoló tőkéből levont kitettség (Millió Forint)
Egyéb tételek	-14 975
Részesedések	-1 146

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettségi osztály	Szavatoló tőkéből levont kitettség (Millió Forint)
Egyéb tételek	-15 386
Részeseések	0

8 BELSŐ MINŐSÍTÉSEN ALAPULÓ MÓDSZER (IRB) (9-11§)

A Bankcsoport a non-retail portfólió tekintetében 2008. december 1-jével, a lakossági portfólió tekintetében 2010. július 1-jével tért át a Bázeli 2 szerinti Belső minősítésen alapuló módszer használatára. Bizonyos portfóliók esetében a Bankcsoport tartósan vagy átmenetileg továbbra is a Sztenderd módszert alkalmazza a hitelkockázati tőkekövetelmény meghatározásakor.

A Bankcsoport tartósan Sztenderd módszerben kívánja tartani az alábbi portfóliókat:

A Hpt. 76. D.§ (1) c) alapján (kitettségi osztályok nem jelentősek):

- Vállalatokkal szembeni kitettségek közül:
 - Közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek, melyeket vállalatokkal szembeni kitettséggként kell kezelni
 - Egyházakkal és vallási közösségekkel szembeni kitettségek
 - Raiffeisen Lízingcsoport vállalati portfóliója
- Lakossági (retail) kitettségek közül:
 - Dolgozói hitelek
 - Egyéb lakossági hitelek
 - „régiből” személyi kölcsön jellegű hitelek (új kibocsátás nincs, kifutó termék)
 - fedezett overdraft (negatív folyószámla-egyenleg)
 - kényszerhitelek: engedélyezett limit nélküli folyószámlák negatív egyenlege
 - megvásárolt lakossági követelések
 - Mikro vállalkozások kényszerhitelei
 - Raiffeisen Lízingcsoport lakossági portfóliója

76. D.§ (1) d)-g), illetve k) pontja alapján:

- Az ezen kategóriákba tartozó kitettségekre.

A 76.D.§ (1) f) alá tartozó kitettségekre a Bankcsoporton belül azonos kockázatkezelési elvek alapján (76.A.§. (7) c)) számít a Bank Sztenderd módszer szerinti nulla tőkekövetelményt.

A Bank a mikro ügyfelek tekintetében 2012. március 31-ig kívánja Sztenderd módszer alatt tartani a portfólióját, utána tér át fejlett IRB módszerre.

Mivel a Lízingcsoport egésze Sztenderd módszer szerint számítja hitelkockázati tőkekövetelményét, az IRB módszerrel kapcsolatos információk csak a Bank esetében kerülnek nyilvánosságra hozatalra.

8.1 A BELSŐ MINŐSÍTÉSI RENDSZER STRUKTÚRÁJA

A Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport csak az értékpapírosított pozíciók esetében használ külső hitelminősítést.

Egyéb esetekben a már létező külső hitelminősítés nem helyettesíti a belső minősítést, tehát megléte nem teszi szükségtelessé a belső minősítés elkészítését. A külső minősítések nem bemenő változói egyik belső minősítési modellnek sem, egyedül összehasonlítási célból, illetve addicionális információként vannak felhasználva. A külső és belső minősítések összehasonlítása az alacsony nemteljesítési valószínűségű portfóliók esetén kap fontos szerepet.

Az alábbi táblázat mutatja be, hogy az egyes IRB módszerben kezelt kitétségi osztályok és egyes alportfóliók esetén milyen minősítési rendszer kerül felhasználásra. (A továbbra is Sztenderd módszerben kezelt kitétségek esetén belső minősítési modell nem kerül felhasználásra.)

IRB módszerrel kezelt kitétségi osztályok, illetve azok egyes alportfóliói	Alkalmazott Minősítési (Rating) modell								
	Nagyvállalati rating modell	KKV rating modell	Projekt-finanszírozási rating modell	Biztosító-társasági rating modell	Központi Kormány rating modell	Önkormányzati rating modell	Hitelintézet rating modell	Befektetési alap rating modell	Lakossági scorecardok
Központi kormány és központi bank					x				
Regionális kormány és helyi önkormányzat						x			
Közszektorbeli intézmény					x	x			
Önkormányzatoknak felelős közszektorbeli intézmény						x			
Központi kormányoknak felelős közszektorbeli intézmény					x				
Multilaterális fejlesztési bank							x		
Hitelintézet és befektetési vállalkozás							x		
Vállalkozás									
Nagyvállalatok	x								
Kis- és középvállalat (KKV/SMB)		x							
Projektfinanszírozás			x						
Befektetési alapok								x	
Egyéb pénzügyi szolgáltatók							x		
Magánszemély (nem lakossági)	x								
Lakosság									x
Részesedések	x		x	x			x		

A belső minősítésen alapuló módszer (IRB) használatával kapcsolatban a szabályozás a korábban bemutatott Sztenderd kitétségi osztályoktól eltérő kitétségi osztály besorolások használatát írja elő.

Az alábbi táblázat bemutatja, hogy az egyes Sztenderd módszer szerinti kitétségi osztályok a Bankban milyen IRB szerinti kitétségi osztályoknak felelnek meg.

Sztenderd módszer szerinti kitétségi osztály megnevezések	IRB módszer szerinti kitétségi osztály					
	Központi kormány, központi bank	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Részesedések	Egyéb, nem hitelkötelleztséget megtestesítő eszközök
Központi kormány és központi bank	x					
Regionális önkormányzat és helyi önkormányzat		x				
Közszektorbeli intézmények	x	x				
Multilaterális fejlesztési bankok		x				
Nemzetközi szervezetek	x					
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások		x				
Vállalkozások			x			
Lakosság és mikrovállalkozások				x		
Ingatlannal fedezett követelések		x	x	x		x
Késedelmes tételek		x	x	x	x	
Fedezett kötvények						
Kollektív befektetési értékpapírok					x	
Egyéb tételek					x	x
ebből Felügyelet által kiemelten kockázatosnak minősített kategóriába tartozó tételek		x	x	x	x	

8.2 A BELSŐ MINŐSÍTÉSEK HASZNÁLATA

A belső minősítések használata során a becsült kockázati paraméterek nem csak a tőkekövetelmény meghatározásához kerülnek felhasználásra, hanem egyéb belső folyamatokba is beépülnek az alábbiak szerint:

A vállalati hitelezési folyamatok során

- a fedezettségi elvárás és limit meghatározás esetében,
- az árazásnál,³
- a felülbírálati szabályok meghatározásánál,⁴
- a céltartalékképzés esetében,
- a jóváhagyási szintek meghatározásánál.

A lakossági hitelezési folyamatok során:

- a limitmeghatározás,
- a hiteldöntés során,
- a fedezettségi szint elvárás meghatározásának esetében,
- a limit felülvizsgálatakor,

³ Az ügyfelek kockázati szintje, valamint az ügyletet jellemző fedezettségi szintek meghatározzák az ügylet kapcsoldó kockázati költséget (várható veszteség, tőkeköltség). Közgazdasági értelemben a hitelek felárába ezeket a költségelemeket is be kell építeni a Bankcsoport hozamvárásainak teljesítése érdekében.

⁴ A hitelezési döntésekhez kapcsolódó felülbírálatokról rendszeres elemzéseket szükséges készíteni, és a Management számára be kell mutatni a lényeges információkat, következtetéseket, valamint akció javaslatokat (pl. felülbírálati szabályok módosítása).

- keresztértékesítés során,
- ún. Top-up (jól teljesítő ügyfeleknek a hitel újra felajánlása hitelbírálat nélkül) ajánlásakor,
- termékfejlesztéskor,
- az árazás során,
- az ügyfélérték meghatározása esetében.

Stratégiai folyamatok szintjén:

- A Portfolio Committee-n bemutatásra kerülnek a banki portfólió kockázatával kapcsolatos elemzések és riportok, valamint a use teszthez kapcsolódó override elemzések. A belső módszer alapján számított gazdasági tőke az ALCO-n kerül bemutatásra.
- A belső tőkeallokációs döntésekben, valamint a vezetők és a munkatársak javadalmazásában pedig fontos szerepet játszik a gazdasági tőke arányos hozam, nyereség (RORAC), ami szintén a Bázeli 2-es kockázati paramétereken alapul.
- A bank profitabilitását és tőkehelyzetét pesszimista makrogazdasági pályák mentén is szükséges szimulálni, ezek eredménye rendszeresen bemutatásra kerül a Management számára.
- A vonatkozó banki vezérigazgatói utasítás értelmében a use teszt követelmények teljesülését rendszeresen, legalább évente ellenőrizni szükséges, a megállapításokat, hiányosságokat pedig a Management számára be kell mutatni.

8.3 HITELEZÉSI KOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS KEZELÉSÉNEK SZABÁLYAI

A Bank hitelezési-kockázat mérséklésre a tőkekövetelmény-számítás során a pénzügyi biztosítékok tekintetében a biztosítékok átfogó módszerét használja – a törvényben meghatározott volatilitási korrekciós tényezők alkalmazásával. Hitelderivatív biztosítékot a Bank nem alkalmaz, garanciák beszámítása során az egyszerű helyettesítéssel használja.

8.4 BELSŐ MINŐSÍTÉSEN ALAPULÓ MÓDSZER ALKALMAZÁSÁHOZ SZÜKSÉGES VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI ÉS ELLENŐRZÉSI KÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A Bank a belső minősítésen alapuló módszer alkalmazásához szükséges vállalatirányítási és ellenőrzési követelményeknek az IRB szerint kezelt portfólió tekintetében megfelel, a megfelelés igazolása a felügyeleti IRB-validáció része volt.

8.5 IRB MÓDSZERTANBAN ALKALMAZOTT SZEGMENSEK KITETTSÉGE

Jelen pont alatt az egyes kitettségi osztályok értékét a Bank illetve Bankcsoport IRB módszertan szerint számolt portfóliójára vonatkozóan adjuk meg.

Raiffeisen Bank Zrt.:

IRB módszertan szerinti kitettségi osztályok	Kitettség (Millió Forint)
Központi kormány és központi bank	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	365 942
Vállalkozások	1 461 747
Lakosság	574 005
Részesedések	3 659
Összesen	2 405 353

Raiffeisen Bankcsoport:

IRB módszertan szerinti kitettségi osztályok	Kitettség (Millió Forint)
Központi kormány és központi bank	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	365 942
Vállalkozások	1 429 580
Lakosság	574 005
Részesedések	3 577
Összesen	2 373 104

8.6 A KITETTSÉGI OSZTÁLYOKHOZ TARTOZÓ BELSŐ MINŐSÍTÉSI FOLYAMATOK

A Bank a non-retail ügyfelek minősítését nyolc, különböző ügyfélszegmensre vonatkozó minősítő modell alkalmazásával végzi. A retail ügyfelek minősítése termékkategóriánként igénylési és viselkedési scorecardokkal történik. Az egyes kitettségi osztályokhoz tartozó minősítő modellek „A belső minősítési rendszer struktúrája” című fejezetben (8.1) találhatóak.

I. Általános előírások

Az ügyfél kitettségi osztály szerinti hovatartozása meghatározza, hogy az ügyfél minősítése melyik minősítő modell alapján történik. A kitettségi osztály és a minősítő modell megfeleltetése része a minősítő rendszernek (informatikai alkalmazás), amely a minősítő folyamat valamennyi lépését és szereplőjét dokumentálja.

Valamennyi minősítő rendszer kettős kontrollt biztosít a minősítés felett a „négy szem elv” alkalmazásával.

A részesedések kitettségi osztályba tartozó kitettségek minősítése az ügyfél típusától függően a vállalkozások, illetve intézmények esetében használt minősítő modellel történik.

A non-retail ügyfeleket minősítő rating modelleket a Bank a Raiffeisen Bank Internationellel (RBI) együttműködve fejlesztette ki. A retail ügyfeleket minősítő scorecardok a magyarországi Raiffeisen Bankban kerültek kifejlesztésre.

II. Nagyvállalatok belső minősítési folyamata

A vállalkozásokkal szembeni kitétségi osztályhoz tartozó ügyfelek minősítésére a Nagyvállalati Rating Modell illetve a Kis- és Középvállalati (SMB) Rating Modell használt az ügyfél éves árbevételének illetve Bankkal szembeni kitétségének függvényében.

Fejlesztés és cél

Az alkalmazás segítségével – a számszaki és minőségi paraméterek módszeres összekapcsolása révén – átfogó értékelést kapunk az egyes nagyvállalati ügyfelek hitelképességéről.

Szakértői modellről lévén szó, a minősítő teljes felelősséggel tartozik a ratingért, konzekvensen és pontosan kell értékelnie az ügyfél pénzügyi adatait, valamint a releváns minőségi tényezőket.

A minősítő módosításokat eszközölhet a modellben, amennyiben csak így biztosítható az ügyfél hitelképességének pontos értékelése.

A minősítő modell

A nagyvállalati minősítő modellnek két fő alkotóeleme van:

- *Kvantitatív elemzés*

Az elemzés az ügyfél pénzügyi adatainak értékelésén alapul. A számszaki minősítést kiválasztott pénzügyi mutatókból származtatjuk, a minősítés eredménye függ az ügyfél iparági hovatartozásától, illetve az ügyfél éves beszámolójának elkészítéséhez alkalmazandó számviteli szabványoktól.

- *Kvalitatív elemzés*

A matematikai-statisztikai értékelésen túl a minősítésnek részét képezik az ügyfél nem számszerűsíthető jellemzői, amelyek lehetőséget biztosítanak a jövőorientált tényezők figyelembevételére is.

Az ügyfél végső minősítését a kvantitatív és kvalitatív értékek alapján, az aktuális trendek, előrejelzések, esetleges figyelmeztető jelek figyelembevételével határozzuk meg.

A minősítés outputja

A nagyvállalati minősítő modell 10 minősítési fokozatot (rating) tartalmaz. Az ügyfél kockázati minősítése nemcsak a hiteldöntés szerves része, hanem fontos szerepet játszik a szerződéses feltételek kialakításában is és a tőke megfelelés meghatározásának alapjául szolgál.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért a Bank hitelkockázat-kezelési részlege a felelős. A minősítést képzett kockázatkezelők készítik, akik széleskörű tudással és tapasztalattal rendelkeznek a nagyvállalati szegmenst illetően.

A kockázatelemző munkatárs első körben javasol egy ratinget, melyet ezután egy másik, limit- és rating jóváhagyási kompetenciával rendelkező kockázatkezelő szakmailag felülvizsgál (szükség esetén módosítja is), majd az eredményt véglegesíti. Ezáltal teljesül a "négy szem elv" (kettős kontroll) is. A minősítéseket a rating adatbázis (RDB) tárolja.

III. Kis- és középvállalatok minősítési folyamata

Fejlesztés és cél

Az alkalmazás segítségével – a számszaki és minőségi paraméterek módszeres összekapcsolása révén – átfogó értékelést kapunk az egyes KKV ügyfelek hitelképességéről.

Szakértői modellről lévén szó, a minősítő teljes felelősséggel tartozik a ratingért, konzekvensen és pontosan kell értékelnie az ügyfél pénzügyi adatait, valamint a releváns minőségi tényezőket.

A minősítő módosításokat eszközölhet a modellben, amennyiben csak így biztosítható az ügyfél hitelképességének pontos értékelése.

A minősítő modell

Az SMB rating modellnek két fő alkotóeleme van:

- *Kvantitatív elemzés*

Az elemzés az ügyfél pénzügyi adatainak értékelésén alapul. A számszaki ratinget kiválasztott pénzügyi mutatókból származtatjuk. A hat mutató megegyezik a corporate rating modellben alkalmazottakkal. Az SMB rating modell a minősítés során különbséget tesz iparágak, továbbá az ügyfél éves beszámolójának elkészítéséhez alkalmazandó számviteli szabványok szerint. Az RI csoport összes kettős könyvvitellel rendelkező KKV ügyfele az SMB rating modellel minősítendő.

- *Kvalitatív elemzés*

Az ügyfelek minőségi értékelése 23 szempont alapján történik, melyek 5 nagyobb kategóriába sorolhatók: tulajdonos/ügyvezetés, iparág, üzleti környezet, pénzügyi rugalmasság és számlakapcsolat.

Az egyes pénzügyi mutatók, minőségi tényezők kiválasztása során felhasználtuk számos KKV szakértő tudását, tapasztalatait. Az ügyfél végső minősítését a kvantitatív és kvalitatív értékek alapján, az aktuális trendek, előrejelzések, esetleges figyelmeztető jelek figyelembevételével határozzuk meg.

A minősítés outputja

Az SMB modell 10 minősítési értéket (rating) tartalmaz. Az ügyfél kockázati minősítése nem csak a hiteldöntés szerves része, az árazásban és a szerződéses feltételek meghatározásában is fontos szerepet játszik.

A minősítés folyamata

A ratingért a Bank hitelkockázat-kezelési részlege a felelős. A minősítést képzett kockázatkezelők készítik, akik széleskörű tudással és tapasztalattal rendelkeznek a KKV szegmenst illetően.

A kockázatkezelő munkatárs első körben javasol egy ratinget, melyet ezután egy másik, limit- és rating jóváhagyási kompetenciával rendelkező kockázatkezelő szakmailag felülvizsgál (szükség esetén módosítja is), majd az eredményt véglegesíti. Ezáltal teljesül a "négy szem elv" (kettős kontroll) is.

A minősítéseket a rating adatbázis (RDB) tárolja.

IV. Lakossági és Private ügyfelek minősítési folyamata

Fejlesztés és cél

Az alkalmazás segítségével átfogó értékelést kapunk az egyes lakossági és private ügyfelek hitelképességéről. A lakossági scorecard-okat a magyarországi Raiffeisen Bank fejlesztette a saját portfólióján statisztikai módszerekkel. Mind az igénylési, mind a viselkedési scorecardok termékenként kerültek kialakításra.

A minősítő modellek

A minősítési modellek jellemzően termék és folyósítás óta eltelt idő mentén statisztikai módszerek segítségével kerültek kialakításra.

A modellek fejlesztés során olyan szocio-demográfia, fizetési múlt (késedelem) ill. tranzakciós adatok kerültek felhasználásra, amelyek segítségével kockázati szempontból homogén csoportokat lehet alkotni. A statisztikai modellek erejét, stabilitását és kalibrációját a Bank negyedévente, az anyavállalat évente validálja. A visszamérés eredményeként sor kerülhet a modellek finomhangolására esetleg újrafelújítására.

A minősítés outputja

A minősítő modell 10 minősítési fokozatot (rating) tartalmaz. Az ügylet kockázati minősítése nemcsak a hiteldöntés szerves része, hanem fontos szerepet játszik a szerződéses feltételek kialakításában is és a tőkemegfelelés meghatározásának alapjául szolgál.

A minősítés folyamata

A ratingért a Bank hitelkockázat-kezelési részlege a felelős. Az ügyletek minősítése egyszer megtörténik az igénylés pillanatában (igénylési scorecarddal), majd automatikusan havonta a fizetési múlt ismeretében újrakalkulálódik (viselkedési scorecard).

A minősítések historikusan kerülnek eltárolására a Bank központi rendszerében.

V. Központi kormányok, illetve központi bankok minősítési folyamata

A minősítő modell használt a központi kormányok, illetve központi bankok és az ezeknek közvetlenül felelős adminisztratív szervezetek minősítésére.

Fejlesztés és cél

A Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport 1999-ben vezette be a minősítő modell használatát, amely 2002-ben a Bázel 2. szempontok alapján teljes felülvizsgálaton esett át. A minősítő modell használatával a Bank nyilvánosan hozzáférhető gazdasági, politikai információk alapján értékeli az adott országgal kapcsolatos országgkockázatot. A minősítés eredménye meghatározza a minősítési kategória szerinti hovatartozást, amely erősen korrelál a külső minősítésekkel.

A minősítést az RBI központi szervezeti egysége végzi valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagja számára.

A minősítő modell

A minősítő modell különbséget tesz fejlett és fejlődő országok között. A különbségtétel oka, hogy az adósságszolgálat, a fizetési mérleg hiánya illetve a likviditás kiemelkedően fontos tényezők a fejlődő országok értékelésekor, amelyek minősítésére a modell 15 kvantitatív, illetve 12 kvalitatív ismérvet kombinál. A fejlett országok minősítésére használt modell kialakítása a Maastrichti kritériumok figyelembevételével történt.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért az RBI arra specializálódott szervezeti egysége felelős, amely az üzleti területektől teljesen független területként működik. A minősítés eredménye a minősítő rendszerben valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhető.

A minősítéshez használt kvantitatív információk nyilvánosan elérhető forrásokból származnak (pl. IMF, Világbank, Statisztikai Hivatalok, IIF, EIU), a kvalitatív információk az elemzést készítő megítélése alapján kerülnek figyelembe vételre.

A minősítést valamennyi limittel rendelkező országra el kell végezni, nem kizárólag csak azokra, amelyeknek központi kormányaival, intézményeivel szemben kitétség keletkezett. A minősítést legalább évente kétszer ismételt el kell végezni a legfrissebb információk figyelembevételével, és a minősítés elkészítésére érvényben van a kettős kontroll.

A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

VI. Hitelintézetek illetve pénzügyi vállalkozások minősítési folyamata

A minősítő modell hitelintézetek és pénzügyi szolgáltató szervezetek hitelképességének a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoporton belüli megítélésére használt, és a minősítés a végső hitelezési döntés központi elemét jelenti.

Fejlesztés és cél

Az RBI a modellt az 1990-es évek közepén hozta létre, amelyet azóta több lépésben továbbfejlesztett, a legutolsó módosítása 2001-ben történt. A hasonló régiókban, illetve hasonló üzleti modell alapján működő versenytársakkal való összehasonlítás a szakértői modell fontos részét képezi. A minősítés eredménye meghatározza a minősítési kategória szerinti hovatartozást, amely erősen korrelál a külső minősítésekkel.

A minősítő modell

A minősítő modell a következő részek kombinálása: kvantitatív információk, kvalitatív információk, a felhasznált információk kockázatbecslése és –értékelése. A kvantitatív részben a következő paraméterek értékelése történik: jövedelmezőség, tőkésítettség, finanszírozási struktúra és likviditás, a hitelek minősége.

A kvalitatív részben értékelni kell a vállalkozás gazdálkodási környezetét és egyéb háttérinformációkat pl. tulajdonosi háttér, stratégia, piaci pozíció stb.

A kockázatok értékelését befolyásolja a tevékenység jellege, a mérleg és az eredmény szerkezet és a gazdasági, politikai, szociális környezettől való függőség is.

A minősítés outputja

A minősítés eredménye egy tízfokozatú skálán történő elhelyezése az ügyfélnek, amelyet az elemző írásos elemzéssel egészít ki.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért az RBI arra specializálódott szervezeti egysége felelős, amely az üzleti területektől teljesen független területként működik. A minősítés eredménye a minősítő rendszerben valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhető és legalább évente egyszer – kedvezőtlen tendenciák esetén ennél gyakrabban – felül kell vizsgálni.

A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

VII. Biztosítótársaságok minősítési folyamata

A minősítő modell hitelintézetek és pénzügyi szolgáltató szervezetek hitelképességének a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoporton belüli megítélésére használt és a minősítés a végső hitelezési döntés központi elemét jelenti.

Fejlesztés és cél

A minősítő modell kifejlesztésére 2002-ben került sor a hitelintézetek minősítésére használt modell felépítése során szerzett tapasztalatok alapulvételével. A modell valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának esetében egységesen használt a biztosítók minősítésére.

A minősítő modell

A modell kvalitatív és kvantitatív ismérveket kombinál, ezek és súlyozásuk életbiztosítók, illetve egyéb biztosítási tevékenységet folytatók esetében eltérőek. A pénzügyi mutatók értékelik az ügyfél jövedelmi helyzetét, díjstuktúrájukat, a tőkehelyzetet, a biztosítástechnikai tartalékokat és a likviditást. A kvalitatív részben értékelni kell a vállalkozás gazdálkodási környezetét és egyéb háttérinformációkat pl. tulajdonosi háttér, stratégia, piaci pozíció stb.

A kockázatok értékelését befolyásolja a tevékenység jellege, a mérleg és az eredmény szerkezet és a gazdasági, politikai, szociális környezettől való függőség is.

A minősítés outputja

A minősítés eredménye egy tízfokozatú skálán történő elhelyezése az ügyfélnek, amelyet az elemző írásos elemzéssel egészít ki.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért az RBI arra specializálódott szervezeti egysége felelős, amely az üzleti területektől teljesen független területként működik. A minősítés eredménye a minősítő rendszerben valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhető és legalább évente egyszer – kedvezőtlen tendenciák esetén ennél gyakrabban – felül kell vizsgálni.

A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

VIII. Helyi és regionális önkormányzatok minősítési folyamata

A minősítő modell használt a helyi és regionális önkormányzatoknak és az azoknak közvetlenül felelős adminisztratív szervezeteknek a minősítésére.

Fejlesztés és cél

A minősítő modellt 2003-2004 folyamán fejlesztette az RBI a leánybankok közreműködésével, és amennyiben az indokolt (a különböző számviteli szabályozásnak, illetve az eltérő jogszabályi környezetnek köszönhetően), lokális adaptációkra is sor került.

A minősítő modell

A modell kvalitatív és kvantitatív ismérveket kombinál, a kvantitatív ismérvek (bevételtermelő képesség, költségvetési stabilitás és függetlenség stb.) automatikusan kalkulálódnak, a kvalitatív szempontok mérlegelése a minősítést végző megítélésének függvénye.

A minősítés outputja

A minősítés eredménye egy tízfokozatú skálán történő elhelyezése az ügyfélnek, amelyet az elemző írásos elemzéssel egészít ki.

A minősítés folyamata

A minősítést a minősítendő ügyféllel üzleti kapcsolatban álló leánybank elemzője végzi. A minősítés eredménye a központi minősítő rendszeren keresztül valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhetővé válik és legalább évente egyszer – kedvezőtlen tendenciák esetén ennél gyakrabban – felül kell vizsgálni.

A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

IX. Projekttársaságok minősítési folyamata

A kitétségi osztály tartalma megfelel a vonatkozó EU direktíva előírásainak.

Fejlesztés és cél

A minősítő rendszer kifejlesztésére Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoporton belül került sor, a tagvállalatok piaci tapasztalatainak felhasználásával. A modell a slotting⁵ kritériumok alkalmazásával készült, és a projektek a törvény által definiált öt kockázati kategória valamelyikébe sorolódnak a bedőlési valószínűség valamint a nemteljesítéskori veszteségráta együttes mérlegelésével.

⁵ A különleges hitelezési kitétségre a 196/2007 Kormányrendelet a 30. § (5) bekezdése szerinti módszer

A minősítő modell

Az EU direktívával összhangban a minősítő modell két komponenst tartalmaz: a projekt gazdasági teljesítményét valamint a bank biztosítékokkal való ellátottságát a projekt kapcsán. A gazdasági teljesítményt kvantitatív és kvalitatív szempontok alapján értékeli (pl. adósságszolgálati jellemzők, projektirányítás és –szponzor, a projekt struktúrája és finanszírozási konstrukciója stb.)

A minősítés outputja

A fentiek kombinációjaként a projektet a modell egyedi kockázati kategóriákba sorolja.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért a Bank hitelkockázat-kezelési részlege a felelős. A minősítést képzett kockázatkezelők készítik, akik széleskörű tudással és tapasztalattal rendelkeznek a nagyvállalati szegmenst illetően.

A kockázatelemző munkatárs első körben javasol egy ratinget, melyet ezután egy másik, limit- és rating jóváhagyási kompetenciával rendelkező kockázatkezelő szakmailag felülvizsgál (szükség esetén módosítja is), majd az eredményt véglegesíti. Ezáltal teljesül a "négy szem elv" (kettős kontroll) is. A minősítéseket a rating adatbázis (RDB) tárolja.

X. Befektetési alapok minősítési folyamata

2007 óta tartó fejlesztés eredményeképpen a Bank 2009-ben vezetett be egy scoring alapú értékelési rendszert a befektetési alapok és egyéb kollektív befektetési formák hitelkockázati értékelésére.

Fejlesztés és cél

A CIU Rating Modellt az RBI fejlesztette ki. Az alkalmazás segítségével – a számszaki és minőségi paraméterek módszeres összekapcsolása révén – átfogó értékelést kapunk az egyes befektetési alapok és egyéb kollektív befektetési formák hitelképességéről.

A minősítő modell

Attól függően, hogy az alap nyilvános (tehát ismert a portfólió összetétele, befektetési politikája stb.) vagy zárt forgalmazású, más a minősítési eljárás. A modell mennyiségi és minőségi elemeket tartalmaz, mindkét esetben, de a minősítéshez használt kérdőív különbözik. A mennyiségi mutatók egésze illetve a minőségi mutatók egy része egy kérdőív kitöltésének segítségével automatikusan számítható. A minőségi mutatók másik részét az elemző határozza meg.

A minősítés outputja

A minősítés eredménye egy tízfokozatú skálán történő elhelyezése az ügyfélnek, amelyet az elemző írásos elemzéssel egészít ki.

A minősítés folyamata

A minősítést a minősítendő ügyféllel üzleti kapcsolatban álló leánybank elemzője vagy az RZB elemzője végzi. A minősítés eredménye a központi minősítő rendszeren keresztül valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhetővé válik és legalább évente egyszer (szabályozatlan ügyfelek esetén évente kétszer) – kedvezőtlen tendenciák esetén ennél gyakrabban – felül kell vizsgálni.

A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

XI. Részesedések kezelése

A részesedések kitettségi osztály esetén a Bank különböző módszereket alkalmaz az egyes portfóliók tőkekövetelményének meghatározásakor. A 2007. december 31-én meglévő részesedéseket a Bank a 2007. II. törvény 75§ (12) bekezdése alapján Sztenderd módszer alatt kezeli. A 2007. december 31. után szerzett részesedésekre a Bank PD/LGD módszert alkalmaz, illetve a befektetési jegyeket a Hkr. 33§ (2) bekezdése alapján a részesedésekre alkalmazott egyszerű súlyozási módszer szerint kezeli.

8.7 A NEMTELJESÍTÉSI VALÓSZÍNŰSÉG BECSLÉSÉRE SZOLGÁLÓ MEGHATÁROZÁSOK, MÓDSZEREK, ADATOK

A nemteljesítési valószínűségek (PD) minden minősítési kategóriára megállapításra kerülnek, és annak a valószínűségét mutatják, hogy az adott ügyfél 12 hónapon belül nemteljesítővé válik.

A PD-k saját becslésen alapulnak a következő nem-lakossági minősítési modellekre: vállalati, KKV, központi kormány és központi bank, hitelintézet és pénzügyi vállalkozás, biztosítók, önkormányzatok, befektetési alapok, részesedések. A slotting módszer alkalmazására a különleges hitelezés során kerül sor.

A 12 hónapos nemteljesítési valószínűségek becslése a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport által meghatározott nemteljesítési definíciókon alapul, melyek szorosan a Bázeli 2 előírásainak mintájára lettek meghatározva. Az egyes nemteljesítési indikátorok listája a „Default indikátorok alkalmazása” című fejezetben található.

A non-retail ügyfélkörben alkalmazott átlagos PD-k a következők:

Minősítési kategória	Átlag PD
1	0.03%
2	0.05%
3	0.08%
4	0.16%
5	0.43%
6	0.77%
7	1.30%
8	2.72%
9	9.77%
10	100.00%

A Bank a retail ügyfeleinek esetében a Hpt.-ben megfogalmazott kritériumoknak megfelelően határozza meg a nemteljesítés (default) definícióját, az anyabanki előírásoknak megfelelően. A részletes szabályok a Bankban külön vezérigazgatói utasításban kerülnek szabályozásra.

A Bankcsoportban használt becsült átlag PD-k a következők:

Minősítési kategória	Átlag PD
1	0.09%
2	0.26%
3	0.52%
4	1.03%
5	2.04%
6	3.98%
7	7.63%
8	14.09%
9	59.09%
10	100.00%

8.8 SAJÁT NEMTELJESÍTÉSKORI VESZTESÉGRÁTÁK, HITELEGYENÉRTÉKESÍTÉSI TÉNYEZŐK

A Bankcsoport a non-retail portfóliójára jelenleg alap IRB módszerrel számítja ki a hitelezési kockázatból eredő tőkekövetelményt, nem alkalmaz saját nemteljesítési veszteségrátát és hitel-egyenértékesítési tényezőt.

A Bankcsoport fejlett IRB módszert a lakossági szegmensben alkalmaz, így ezen portfóliórészre rendelkezik saját nemteljesítési veszteségrátá (LGD) és hitel-egyenértékesítési tényező (CF) becslésekkel.

Az LGD becslése termékenként történik, kizárólag tényleges megtérülési adatok alapján. A banki adatbázisokon kívül magánszemélyek jelzálog LGD becslésében felhasználjuk a Magyar Jelzálogbank Egyesület által üzemeltetett LGD Adatbázist is. A kalkuláció során külön a

behajtási folyamat lezárulásának módja szerint több csoportot különböztetünk meg (default-ból kikerült, eladott, leírt, stb.). Ezen csoportokon belül az azonos időpontban bedőlt ügyletek tényleges veszteségrátájának bedőléskori időpontra visszadiszkontált, illetve direkt és indirekt behajtási költségekkel csökkentett értékét átlagoljuk. A végső LGD becslés tartalmaz konzervatív marzsot, amely mind a becslési hibát, mind a törvény által előírt további puffereket („downturn LGD”) tartalmazza.

Szintén elsősorban termékenként becsül a Bank CF-et hitelkártya és folyószámlahitel termékekre. Ezt a hitelkártya portfólió esetén szakértői pool képzés egészíti ki. A CF becslése a PD becslésével analóg módon történik: 12 hónapos időtávon a megfigyelési ablak elején még nem default státuszú, de 12 hónapon belül nemteljesítővé váló ügyleteken kalkuláljuk a CF-et, majd képezzük ezek hosszú távú átlagát. Az átlag felett megképzett konzervatív marzs mind a becslési hibát, mind a gazdasági visszaesés CF-re való hatásait tartalmazza.

Saját LGD és CF becslések:

Lakosság	LGD
Hitelkártya	57.74%
Jelzáloghitel	30.10%
Folyószámla-hitel	64.91%
Privát banki hitelek	15.90%
Személyi kölcsön	55.32%

Termék	CF minősítési kategória	CF
Hitelkártya	0	76.2%
	1	52.1%
	2	59.3%
	3	67.5%
	4	77.5%
	5	89.9%
	6	100.0%
Folyószámla-hitel	0	86.1%
	1	100.0%
Privát banki hitelek	0	36.4%
	1	100.0%

8.9 DEFAULT INDIKÁTOROK ALKALMAZÁSA

A Bankcsoport által használt nemteljesítési (default-)indikátorok

- a) központi kormányval vagy központi bankkal szembeni kitétség,
- b) hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétség valamint
- c) vállalkozással szembeni kitétség esetén a következők:

Ssz.	Megnevezés	Jelentése
1	Csőd, felszámolás	Ha az ügyféllel szemben csőd, felszámolás vagy adósságrendezési eljárás kezdődik.
2	Közvetlen leírás	Ha az ügyféllel szembeni lényeges összegű hitelezési veszteség leírása nem előzetesen megképzett céltartalék/értékvesztés terhére történik.
3	Leírás céltartalékkal szemben	Ha a lényeges összegű hitelezési veszteség leírása az erre előzetesen megképzett céltartalék/értékvesztés terhére történt.
4	Ügylet felmondása, azonnal lejárttá tétel	Ha az ügyféllel szembeni kivettség eredeti szerződéses lejárat előtt a Bank részéről felmondásra kerül.
5	Kényszerű átütemezés/elengedés	Ha a banki tőkekövetelés lényeges összegű részének kényszerű átütemezésére vagy elengedésére kerül sor.
6	Kamat kényszerű átütemezése/elengedése	Ha a banki kamatkövetelés kényszerű átütemezésére vagy elengedésére kerül sor.
7	Követelés eladás	Ha a követelést annak minőségromlása, problémássá válása miatt lényeges összegű veszteséggel értékesíti a Bank.
8	90 napon túli, lényeges összegű fizetési késedelem	Ha az ügyfél lejárt és meg nem fizetett tartozása 90 egymás utáni naptári napon át megszakítás nélkül nap mint nap lényeges összegű, azaz nagyobb a meghatározott materialitási küszöbnél.
9	Pénzügyi felügyeleti tevékenységi engedélyének visszavonása	-
10	Fizetési moratórium egy országban	-
11	Várható veszteség / céltartalék	Ha a Bank az ügyfél kivettsége mögé egyedi céltartalékot/értékvesztést képez, mert nem látja biztosítottnak a teljes megtérülést, és a várható veszteség összege a meghatározott küszöbértéket meghaladja.
12	Cross Default	Egy másik Raiffeisen csoporttagnál bekövetkező default indikációt jelentő esemény, ha az ügyfél Bankkal szembeni kivettsége lényeges összegű.
13	Elutasított default	Ha egy potenciálisan defaultos ügyfél a kockázatkezelési vezető döntése alapján nem kerül más default kategóriába. Ez a kategória biztosítja a központi monitoring lehetőségét a potenciálisan defaultos ügyfelekre vonatkozóan.

A Bankcsoport által használt nemteljesítési (default-)indikátorok lakossági kivettségi osztály esetén a következők:

- az ügyfél 90 napos késedelembe esik, és a késedelem összege meghaladja a materialitási határt,
- az ügylet (függetlenül az aktuális késedelem mértékétől) a múltban bármikor 180 napos, materiális késedelembe került
- az ügyfél elhunyt,
- az ügyfél csalást követett el,
- a kintlévőség behajtó céghez kerül,

- csőd, felszámolási eljárás mikrovállalati ügyfél esetén,
- a szerződés Bank általi felmondása,
- ügylet kényszerű átütemezése,
- cross default: a fentiekben felsorolt okok bármelyike fennáll az ügyfél azonos termékcsoporthoz tartozó valamely ügyletén.

8.10 ÖSSZES KITETTSÉG ÉRTÉKE KITETTSÉGI OSZTÁLYOK SZERINTI MEGBONTÁSBAN

A 234/2007-es kormányrendelet 9§ (5) a) pontban előírt, központi kormánnyal, központi bankkal, hitelintézettel, befektetési vállalkozással vagy vállalkozással szembeni kitettségek értékei, illetve a részesedések esetén fennálló értékek a 8.5 pont alatt kerültek bemutatásra.

8.11 KITETTSÉGGEL SÚLYOZOTT ÁLTAGOS KOCKÁZATI SÚLYOK KITETTSÉGI OSZTÁLYOK SZERINTI MEGBONTÁSBAN

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettségi osztály	Kitettséggel súlyozott kockázati súly
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	-
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	59.3%
Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	68.5%
Részesedések	370%

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettségi osztály	Kitettséggel súlyozott kockázati súly
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	-
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	59.3%
Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	69.0%
Részesedések	370%

8.12 LAKOSSÁGGAL SZEMBENI KITETTSÉG ADATOK POOL-ONKÉNTI MEGBONTÁSBAN

Bank és Bankcsoport szinten:

Lakossággal szembeni, belső minősítésen alapuló módszerrel kezelt kitettségek alosztályai	Pool (halmaz)	Kitettség (Millió forint)	Kitettséggel súlyozott átlagos saját nem-teljesítéskori veszteségráta	Kitettséggel súlyozott átlagos kockázati súly	Le nem hívott hitelkeretek (Millió forint)	Kockázattal súlyozott kitettség (Millió forint)
Ingatlannal fedezett kitettségek	1	0	0%	0%	0	0
	2	0	0%	0%	0	0
	3	133 106	30%	20%	0	27 244
	4	0	0%	0%	0	0
	5	87 011	30%	56%	46	48 549
	6	39 383	29%	91%	70	35 661
	7	30 274	29%	131%	41	39 521
	8	28 025	29%	159%	8	44 611
	9	71 317	30%	184%	0	131 181
	10	97 099	29%	30%	0	28 815
Rulírozó kitettségek	1	0	0%	0%	0	0
	2	0	0%	0%	0	0
	3	2 101	58%	16%	1 598	243
	4	1 793	58%	25%	1 168	325
	5	6 859	62%	40%	3 907	2 398
	6	2 934	61%	73%	997	1 988
	7	2 961	61%	110%	665	3 084
	8	1 615	60%	146%	309	2 246
	9	1 161	59%	191%	83	2 173
	10	2 146	58%	14%	21	293
Egyéb lakossági kitettségek	1	0	0%	0%	0	0
	2	0	0%	0%	0	0
	3	6	58%	49%	6	2
	4	4 455	54%	65%	160	2 857
	5	9 149	46%	65%	319	5 888
	6	10 119	48%	73%	211	7 409
	7	7 583	53%	88%	128	6 695
	8	6 138	53%	108%	1	6 642
	9	8 794	54%	151%	1	13 284
	10	19 976	54%	7%	74	1 455

8.13 ÉRTÉKVESZTÉS ÉS CÉLTARTALÉK ALAKULÁSÁNAK BEMUTATÁSA KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNT AZ IRB-BEN KEZELT PORTFOLIÓRA

A tárgyévben képzett értékvesztés és céltartalék, az év végi záró tartalékok, illetve azok aránya a tartalékolásban érintett kitettségekhez képest a következők szerint alakult 2011. december 31-én és 2010. december 31-én mind a Raiffeisen Bank Zrt., mind a Bankcsoport esetében:

2011.12.31

IRB Kitettségi osztály	Értékvesztés és céltartalék eredményhatása	Értékvesztés és céltartalék záróállomány	Tartalékolásban érintett kitettség	Zárótartalék a tartalékolásban érintett kitettség százalékában
Központi kormányok és központi bankok	0	0	0	-
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	604	3 016	204 288	1.48%
Vállalkozások	72 801	141 211	538 609	26.22%
Lakosság	29 913	81 117	306 055	26.50%
Részesedések	0	0	0	-
Összesen	103 317	225 344	1 048 952	21.48%

2010.12.31

IRB Kitettségi osztály	Értékvesztés és céltartalék eredményhatása	Értékvesztés és céltartalék záróállomány	Tartalékolásban érintett kitettség	Zárótartalék a tartalékolásban érintett kitettség százalékában
Központi kormányok és központi bankok	0	0	0	-
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	8	798	24 896	3.21%
Vállalkozások	16 287	71 734	393 442	18.23%
Lakosság	11 269	49 480	188 267	26.28%
Részesedések	0	0	0	-
Összesen	27 564	122 012	606 605	20.11%

2011-ben a képzett értékvesztés, illetve céltartalék mértéke a válsággal érintett korábbi évekhez képest tovább növekedett. A kedvezőtlen gazdasági körülmények miatt a portfólió alapon képzett céltartalékokat befolyásoló változók továbbra sem javultak jelentősen (ügyfél ratingek, fedezett értékalakulása, késedelmek stb.). Vállalati szinten a tartalékképzést az elhúzódó válság által érintett nagyobb ügyfelek egyszeri tételei dominálják, a korábban megképzett tartalékok portfólió-tisztulás miatti leépülése még nem vált aktuálissá. A kormányzati intézkedések közül jelentős céltartalék, értékvesztés képzést generált az önkormányzati finanszírozás fokozódó kockázata.

8.14 AZ EGYES KITETTSÉGI OSZTÁLYOKHOZ TARTOZÓ BECSÜLT ÉS TÉNYLEGES VESZTESÉGEK EGY ÉVRE TÖRTÉNŐ ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettségi osztály	2011 év elején		2011 év végén	
	Várható veszteség (Millió forint)	Céltartalék és értékvesztés (Millió forint)	Várható veszteség (Millió forint)	Céltartalék és értékvesztés (Millió forint)
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	8 650	798	19 220	3 015
Vállalkozások	90 100	71 734	121 388	141 211
Lakosság	22 192	49 480	51 846	81 117
Részesedések	123	0	84	0
Összesen	121 065	122 012	192 538	225 343

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettségi osztály	2011 év elején		2011 év végén	
	Várható veszteség (Millió forint)	Céltartalék és értékvesztés (Millió forint)	Várható veszteség (Millió forint)	Céltartalék és értékvesztés (Millió forint)
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	8 650	798	19 221	3 014
Vállalkozások	90 050	71 363	121 307	140 285
Lakosság	22 192	49 480	51 846	81 116
Részesedések	123	0	84	0
Összesen	121 015	121 641	192 458	224 415

8.15 IRB MÓDSZERTAN SZERINTI HITELKOCKÁZATI TŐKEKÖVETELMÉNY A LAKOSSÁGGAL SZEMBENI KITETTSÉG EGYES ALOSZTÁLYAI ESETÉN

Bank és Bankcsoport szinten:

Lakossággal szembeni, belső minősítésen alapuló módszerrel kezelt kitettségek alosztályai	Tőkekövetemény (Millió Forint)
Ingatlannal fedezett kitettségek	28 447
Rulírozó kitettségek	1 020
Egyéb lakossági kitettségek	3 539
Összesen	33 006

8.16 IRB MÓDSZERTAN SZERINTI HITELKOCKÁZATI TŐKEKÖVETELMÉNY A RÉSZESEDÉSEK KITETTSÉGI OSZTÁLYA ESETÉN

Raiffeisen Bank Zrt.:

Részesedések	Tőkekövetemény (Millió Forint)
Eltérő módszerrel számított portfólió	1 083
Átmeneti rendelkezés hatálya alá tartozó kitettség	138
Összesen	1 221

Raiffeisen Bankcsoport:

Részesedések	Tőkekövetemény (Millió Forint)
Eltérő módszerrel számított portfólió	1 059
Átmeneti rendelkezés hatálya alá tartozó kitettség	10
Összesen	1 069

8.17 KÜLÖNLEGES HITELEZÉSI KITETTSÉGEK ÖSSZESÍTETT ÉRTÉKE, AMELYRE A BANK A HKR. 30. §-ÁNAK (5) BEKEZDÉSÉT ALKALMAZZA

Bank és Bankcsoport szinten:

Kitettségi osztály	Kitettség (Millió Forint)
Vállalkozásokkal szembeni kitettségi osztályba tartozó különleges hitelezési kitettségek	122 068

9 HITELEZÉSI KOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS (12 §)

9.1 A MÉRLEGEN BELÜLI ÉS KÍVÜLI NETTÓSÍTÁSNÁL ALKALMAZOTT ELVEKRŐL ÉS A BIZTOSÍTÉKOK ÉRTÉKELÉSÉRŐL

A Bank a Hkr. 97.§-a szerinti mérlegen belüli nettósítást nem alkalmaz, a Hkr. 98.§-a szerinti "egyéb tőkepiac vezérelt ügyletre vonatkozó szabványosított nettósítási megállapodást" néhány nagyobb ügyféllel kötött derivatív ügyleteire alkalmazza. Ezen ügyleteknél a nettósítási megállapodás értékelése a jogszabályban előírtak szerint történik.

9.2 AZ ELISMERT BIZTOSÍTÉKOK FŐBB TÍPUSAI

A tőkeszámítás során elismert biztosítékok fő típusai:

Előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek:

- Pénzügyi biztosítékok: pénzóvadék, kötvény, részvény, befektetési jegy, arany.
- Egyéb: jelzálog ingatlanon, kézizálog ingóságon, zálogjog gépjárművön, zálogjog gépen/berendezésen, közraktárjegy, életbiztosítási kötvény.

Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek:

- Garancia: készfizető kezesség és garancia.
- Hitelderivatívát a Bank jelenleg nem számít be.

A fenti biztosítékok a 196/2007. Kormányrendelet szabályai szerint kerülnek beszámításra a tőkekövetelmény számítás során.

Fizikai, valamint követelést terhelő dologi biztosítékokat is elfogad a Bank fedezetként. A Bank jogi felülvizsgálatának eredményeként azonban ezek a biztosíték típusok kockázat mérséklésére bizonyos feltételek teljesülése esetén vehetőek figyelembe.

9.3 A GARANCIÁT NYÚJTÓK ÉS KEZESSÉGET VÁLLALÓK BEMUTATÁSA HITELMINŐSÍTÉSI KATEGÓRIÁNKÉNT

A következőkben a Bázeli 2 szabályok szerint elfogadott garanciák és kezességeket nyújtók számát, illetve az általuk nyújtott garanciák és kezességek által fedezett kitétségek összegét mutatjuk be.

Bank és Bankcsoport szinten:

Garantőrök száma

Garantőrök száma	Garantőr hitelminősítési kategóriája									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Központi kormány és központi bank	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	2	5	14	12	24	5	0	0	1
Multilaterális fejlesztési bank	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	6	11	0	2	1	0	0	0	0
Vállalkozások	0	5	1	0	0	0	0	0	0	0
Hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Garantőrök, kezesek által garantált összegek

Biztosított volumen (Millió Forint)	Garantőr hitelminősítési kategóriája									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Központi kormány és központi bank	6 426	0	0	0	996	0	0	0	0	0
Regionális kormány és helyi önkormányzat	0	8	165	1 089	654	686	105	0	0	1
Multilaterális fejlesztési bank	5 963	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelintézet és befektetési vállalkozás	0	352	4 694	0	137	18	0	0	0	0
Vállalkozás	0	650	76	0	0	0	0	0	0	0
Hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

9.4 A HITELEZÉSI KOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS SZORÁN FELMERÜLŐ KONCENTRÁCIÓKKAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Jelen dokumentumban a hitelkockázati fedezetek koncentrációját a Bank által, hitelkockázat mérséklésére leggyakrabban elfogadott biztosítékaira vonatkozóan mutatjuk be. A Lízingcsoport által bevont Bazel 2 szerint elfogadható biztosítékok köre a Bankos állományhoz képest nem tekinthető materiálisnak (a csoportszintű állomány mindössze 0,16%-át alkotják). Ezért jelen dokumentumban kizárólag a Raiffeisen Bank által, hitelügyletek mögé befogadott biztosítékok koncentrációjával kapcsolatos információkat tesszük közre.

Jelzálog ingatlanon

Mind a lakossági, mind a nem-lakossági ügyletekhez kapcsolódó biztosítékoknál erőteljes koncentráció figyelhető meg az ingatlanjelzálogok számát és biztosítéki értékét illetően. Az ingatlan típusú biztosítékok – darabszámukat tekintve – az összes biztosíték 67,01%-os részét képviselték 2011 év végén.

Az összes fedezetet képező ingatlanok – darabszámba vetítve - 89,75%-át lakóingatlanok adják, melyek többségükben lakások, illetve családi házak.

A lakóingatlanok utolsó átértékelése alapján meghatározott piaci értéke a következőképpen oszlik meg:

Típus	Megoszlás
Lakás	50.06%
Családi ház	48.58%
Garázs	0.04%
Építési telek	1.01%
Nyarlók	0.28%
Tanya	0.03%
Összesen:	100.00%

A Bank által fedezetként befogadott ingatlanok - darabszámra vetítve - 10,24%-a a nem lakó kategóriába tartozik. Jellemzően az építési telek, ipari ingatlanok, üzlethelyiségek, irodák valamint az idegenforgalmi ingatlanok alkotják a portfólió legnagyobb hányadát. Megvizsgálva az ingatlanok földrajzi elhelyezkedését, megállapítható, hogy darabszám szerint a közép-magyarországi régióra koncentrálódott a nem lakó ingatlanok több mint 24,9%-a, amely arány piaci értékre vetítve a portfólió 45,44%-a.

Értékpapírok

A fedezeti körben lévő értékpapír biztosítékok fedezeti értéküket tekintve 3,44%-át alkották a teljes biztosítéki portfóliónak. Az értékpapír fedezetek biztosítéki értékéből az állami kibocsátású papírok (diszkont kincstárjegy és államkötvény) értéke 25,73%-ot tett ki. A maradék 74,27%-ot egyéb gazdasági szervezetek által kibocsátott értékpapírok (nem állami kötvények, részvény, befektetési jegy, közraktárjegy és egyéb értékpapír) alkották, ezen belül a legnagyobb arányt a befektetési jegyek képviselték.

Pénzóvadék

A pénzóvadékok többségét (95,10%-át) a non-retail ügyfelek biztosították. Az óvadékok jelentős része Forint (88,96%) és Euró (7,79%) devizanemben került elhelyezésre. A fennmaradó 3,25%-os rész négy további devizanemű óvadékból állt össze: USD, TRY, CHF és GBP.

Kezességek, garanciák

A kezességek és garanciajellegű biztosítékok száma az összes fedezet 10,79%-át alkották, melynek döntő hányadát a kezességek tették ki. A vállalások összegének megoszlása az egyes típusok szerint az alábbiak szerint alakult:

Kezesség/garancia típusa	Megoszlás (vállalt összeg arányában)
Bankgarancia	0.93%
Állami kezesség/garancia	1.57%
Kezesség	95.70%
HG készfizető kezesség	1.80%
Összesen	100.00%

9.5 KITETTSÉGEK, AMELYEK ESETÉBEN KÉSZFIZETŐ KEZESSÉGET, GARANCIÁT VAGY HITELDERIVATÍVÁT VETTÜNK FIGYELEMBE

Bank és Bankcsoport szinten:

Kitettségi osztály	Kitettség (Millió Forint)
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozás	2 359
Vállalkozásokkal szembeni kitettségek	19 661
Osszesen	22 020

9.6 ELISMERT PÉNZÜGYI BIZTOSÍTÉKOK ÉS FEDEZETEK MIATT SZÁMÍTOTT KORRIGÁLT KITETTSÉGEK

A pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által – a volatilitási korrekciós tényező, valamint a mérlegen belüli nettósítás figyelembevételével számított – fedezett, teljes kitettség értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Raiffeisen Bank Zrt.:

Kitettségi osztály		Kitettség (Millió Forint)
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	0
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0
	Közszektorbeli intézmények	0
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0
	Vállalkozások	2 017
	Lakosság	2 130
	Ingatlannal fedezett kitettségek	2 596
	Késedelmes tételek	37
	Kollektív befektetési értékpapírok	0
	Egyéb tételek	0
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0
	Belső minősítésen alapuló	Központi kormánnyal és központi bank
	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	55 976
	Vállalkozások	233 011
	Részesedések	0
Osszesen		295 767

Raiffeisen Bankcsoport:

Kitettségi osztály		Kitettség (Millió Forint)
Sztenderd	Központi kormány és központi bank	0
	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0
	Közszektorbeli intézmények	0
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0
	Vállalkozások	2 276
	Lakosság	2 320
	Ingatlannal fedezett kitettségek	2 596
	Késedelmes tételek	75
	Kollektív befektetési értékpapírok	0
	Egyéb tételek	0
	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	0
	Központi kormánnyal és központi bank	0
Belső minősítésen alapuló	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	55 976
	Vállalkozások	232 866
	Részesedések	0
	Összesen	296 109

10 KERESKEDÉSI KÖNYV (13§)

10.1 KERESKEDÉSI KÖNYVI KOCKÁZAT ELEMEI

A Bank a kereskedési könyv pozíciókockázatának tőkekövetelményét sztenderd módszerrel, a kereskedési könyv partnerkockázatának tőkekövetelményét pedig piaci árazás szerinti módszerrel számolja.

A kereskedési könyv partnerkockázatának tőkekövetelménye a hitelkockázati résznél kerül számszerűsítésre.

Az alábbi két táblázat a Raiffeisen Bank tőkekövetelményét mutatja be. Az első tábla kizárólag a Bank egyedi tőkekövetelményét tartalmazza, a második tábla pedig beleveszi a leányvállalatok kitétségét is.

Raiffeisen Bank Zrt.:

Megnevezés	Tőkekövetelmény (Millió Forint)
Kereskedési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett tőkekövetemény	964
Kereskedési célú részvényekre képzett tőkekövetemény	9
Devizaárfolyam kockázatra képzett tőkekövetemény	0
Opciókhoz kapcsolódó egyéb, nem delta kockázatok tőkekövetelménye	23
Áruügyletekre képzett tőkekövetelmény	0
Nagykockázat vállalásra képzett tőkekövetelmény	0
Kereskedési könyv összes tőkekövetelménye	996

Raiffeisen Bankcsoport:

Megnevezés	Tőkekövetelmény (Millió Forint)
Kereskedési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett tőkekövetemény	964
Kereskedési célú részvényekre képzett tőkekövetemény	9
Devizaárfolyam kockázatra képzett tőkekövetemény	562
Opciókhoz kapcsolódó egyéb, nem delta kockázatok tőkekövetelménye	23
Áruügyletekre képzett tőkekövetelmény	0
Nagykockázat vállalásra képzett tőkekövetelmény	0
Kereskedési könyv összes tőkekövetelménye	1 558

11 A KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK, POZÍCIÓK (14§)

A Bank belső szabályzatában határozza meg a nem kereskedési célra vásárolt részvények, pozíciók lehetséges típusait és azok értékelési szabályait:

Kapcsolt vállalkozásban szerzett tulajdoni részesedések:

Olyan tulajdoni részesedések, amelyek megszerzésére a Bank hosszú távú stratégiai céljaival, terveivel, illetve üzletpolitikájával összhangban kerül sor. Az ebbe a kategóriába tartozó befektetések részben vagy egészben saját tulajdonban lévő leányvállalatok, valamint az Szm. szerint a Bank kapcsolt vállalkozási körébe tartozó vállalatok részesedéseinek a megvásárlását, illetve alapításában való részvételt jelentik.

A Bank a tulajdoni részesedések és üzletrészek esetén az aktiválási értéket a 2000. évi C. Tv előírásai alapján az alábbiak szerint határozza meg. Ha Bank korábban már működő olyan társaság részesedéseit, üzletrészt vásárolja meg, amelynek részvényeit, üzletrészeit tőzsdén nem jegyzik, a Bank a cég auditált beszámolójában lévő saját tőkéjének részesedésre jutó értéke, valamint az adásvételi szerződésben lévő vételár viszonya alapján megvizsgálja, hogy keletkezik-e pozitív, vagy negatív üzleti érték. Ha keletkezik pozitív üzleti érték, azt az immateriális javak között aktiválja; a részesedés, üzletrész könyv szerinti értéke pedig az auditált beszámolóban lévő saját tőke tulajdoni hányaddal arányos értéke lesz.

A kapcsolt vállalkozásban szerzett tulajdonosi részesedések esetén a Bank negyedévente a mindenkori tulajdoni hányadra jutó saját tőke nagyságát összeveti a tulajdoni részesedés könyv szerinti értékével.

2011.12.31-re vonatkozóan Bankunk az alábbi befektetésekkal rendelkezett:

Részvények, részesedések kapcsolt vállalkozásban	Könyv szerinti érték (Millió Forint)
Raiffeisen Lízing Zrt.	0
Raiffeisen Gazdasági Szolgáltató Zrt.	4
Raiffeisen Property Lízing Zrt.	317
RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt.	1 104
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft.	68
SCT Tündérkert Ingatlankezelő Kft.	85
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt.	466
T+T 2003 Ingatlanhasznosító Kft.	3
RB Kereskedőház Kereskedelmi Kft.	0
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	5
SCTB Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	3
Összesen:	2 056

2010.12.31-re vonatkozóan a Raiffeisen Bankcsoport az alábbi befektetésekkel rendelkezett:

Részvények, részesedések kapcsolt vállalkozásban	Könyv szerinti érték (Millió Forint)
Harmadik Vagyonkezelő Kft	132.71
NOC Kft.	80.737
SCTAI Angol Iskola Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	34.78
Raiffeisen Autólízing Kft.	15
Pannon Lúd Kft.	5.19
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	5
Raiffeisen Gazdasági és Adótanácsadó Zrt.	4
KAWA Energetika Kft.	3.359
BUTÁR Gazdasági Szolgáltató Kft.	3
SCTB Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	3
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető Kft	3
Ötödik Vagyonkezelő Kft	0.3
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.	0
Raiffeisen Ingatlan Vagyonkezelő Kft	0
SCTS Szentendre Kft	0
Raiffeisen Eszközértékesítő Kft.	0
SCTJ Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft	0
Összesen:	290

2011 során a Bank egyik leányvállalatát, a Deko-Plastic Kft.-t értékesítette, amelynek eredménye 203 millió HUF volt.

Egyéb befektetési célú részesedések:

A Bank működéséhez kapcsolódó fizetésforgalmat lebonyolító és egyéb szakmai szervezetekben lévő tartós részesedések.

Ezen részesedések esetén a Bank negyedévente a mindenkori tulajdoni hányadra jutó saját tőke nagyságát összeveti a tulajdoni részesedés könyv szerinti értékével.

2011.12.31-re vonatkozóan az egyéb befektetések:

Befektetési célú részvények, részesedések	Könyv szerinti érték (Millió Forint)
GIRO Zrt.	7
Hitelgarancia Zrt.	20
Tőzsdetagság	15
SWIFT	14
Visa	79
Magyar SEPA Egyesület	0.100
IFG részesedés	0.156
Mastercard	0.000
Összesen:	135

A Raiffeisen Bankcsoport egyéb befektetései 2011.12.31-re vonatkozóan:

Befektetési célú részvények, részesedések	Könyv szerinti érték (Millió Forint)
GIRO Zrt.	7
Hitelgarancia Zrt.	20
Tőzsdetagság	15
SWIFT	14
Visa	79
Magyar SEPA Egyesület	0.100
IFG részesedés	0.156
Mastercard	0
Összesen:	135

11.1 A BANKI KÖNYVI KAMATLÁBKOCKÁZAT MÉRÉSÉNEK ÉS KEZELÉSÉNEK ELVEI

A Banki könyvi kamatlábkockázat annak a kockázata, hogy a kamatlábak kedvezőtlen irányba történő változása megváltoztatja a banki könyvi pozíciók piaci értékét. Tágabb értelemben azt is banki könyvi kamatlábkockázatnak tekinthetjük, amikor a Bank a kamatlábkockázat megváltozása miatt jövőbeli potenciális kamatbevételtől esik el.

A banki könyvben található piaci termékek:

- Ügyfeles hitelállományok
- Ügyfeles betétállományok
- Származtatott ügyletek:
 - Devizacsere ügyletek
 - Eltérő devizában denominált kamatlábcseres ügyletek
 - Határidős kamatláb-megállapodások
 - Határidős devizaügyletek
- Lejáratig tartott kötvényállomány
- Értékesíthető kötvényállomány

A banki kamatlábkockázat mérése összetett módszerekkel történik:

- A kamatláb kockázatot a Bank alapvetően 99%-os 1 napos parametrikus VaR módszerrel méri. A VaR kalkulációja hivatalosan hetente egyszer történik. A VaR modell jogszabály szerinti back-tesztje minden hónapban elkészül. Erre a kockázati

faktorra vonatkozóan a Bank limitrendszer is működtet. Limitsértés esetében a felelős kockázatelemzési terület a Management tagokat haladéktalanul értesíti.

- Ezen kívül a Bank azt is megvizsgálja, hogy kamat-stressz hatására a portfólió piaci értéke (kereskedési és banki könyvi portfóliók is) hogyan viszonyul a szavatoló tőke 10%-ához.
- A bank a kamatláb kockázatot a fenti módszereken kívül a klasszikus tőke- és kamat lejárat elemzés módszerével is megbecsüli (Gap jelentés). Eszerint az eszközöket és kötelezettségeket különböző átárazódási kategóriákba sorolja aszerint, hogy az adott eszköz illetve kötelezettség várhatóan mikor árazódik át. Az ugyanabba az átárazódási kategóriába sorolt eszközök és kötelezettségek különbözete a „gap” („átárazódási rés”). Az ilyen típusú résekre a bank limiteket határozott meg, és azokat hetente monitorozza.

11.2 A BANKI KÖNYVI KAMATLÁBKOCKÁZATRA VONATKOZÓ STRESSZ TESZT

A Bank stressz teszteket futtat az alkalmazott statisztikai modellek által nem kezelt kivételes, de bizonyos valószínűséggel bekövetkező események általi sebezhetőségének mérésére (a Felügyelet által javasolt módszertant követve).

A Bank mind a kereskedési könyvi, mind a nem-kereskedési könyvi kitétségekre végez stressz-teszteket:

- A Bank a banki könyvre nettó kamatbevétel szimulációt (stressz teszt) futtat, és meghatározza a nettó kamatbevétel változását az elkövetkezendő 12 hónapra (a következő devizanemekben esedékes kamatjövedelemre: HUF, EUR, USD, CHF, JPY).
- A Bank a kereskedési könyvre VaR (1 nap, 99%) riportot készít, kockázati faktorokra lebontva (részvény, kamat, deviza, áru). Ezután kockázati faktoronként megvizsgálja a kereskedési könyvi pozíciók „stressz tűrő” képességét (részvény és deviza pozíciók piaci értékének változása 20%-os árfolyamváltozás hatására, a kereskedési könyvi pozíciók értékének változása 300 bázispontos hozameltolások hatására, illetve HUF esetén 500 bázispontos hozameltolás hatására is).

A Bank mind a kereskedési könyvre, mind a banki könyvre stressz teszteket készít az alábbi, a Felügyelet által definiált „kamat sokk” forgatókönyveket alkalmazva:

- a teljes hozamgörbén bekövetkező +/- 300 bp (kivéve CHF és JPY esetében, ahol +/- 200 bp) azonnali párhuzamos kamatmozgás (párhuzamos eltolás), illetve HUF esetén 500 bázispontos párhuzamos eltolás esetén is
- a hozamgörbe legrövidebb pontján bekövetkező +/- 300 bp (kivéve CHF és JPY esetében, ahol +/- 200 bp) azonnali kamatmozgás, a hozamgörbe leghosszabb pontja változatlan marad (rövid oldali csavarás), illetve HUF esetén 500 bázispontos rövid oldali csavarás esetén is

A Bank a stressz tesztek eredményeit felhasználja a kamatláb kockázati politika meghatározása során, valamint a kamatláb kockázati limitek kialakításakor.

A stressz tesztek eredményeiről a Bank vezetése tájékoztatást kap havi rendszerességű kockázatkezeléssel kapcsolatos menedzsment bizottsági üléseken.

A stressz teszteket a Bank féléves rendszerességgel futtatja.

A fenti tételeken kívül a Bank havi szinten vizsgálja a banki és kereskedési könyv a kamatlábak hirtelen megváltozására vonatkozó egyéb stressztűrő képességét is, amelynek főbb elemei az alábbiak:

- Hirtelen 100 bp-os hozameltolódás hatása a nettó kamat-jövedelemre főbb devizánkénti bontásban (HUF, EUR, USD, CHF).
- Hirtelen 100 bp-os hozameltolódás hatása a derivatív ügyletek piaci értékére főbb devizánkénti bontásban (HUF, EUR, USD, CHF).
- Hirtelen 100 bp-os hozameltolódás hatása a kötvényportfólió piaci értékére főbb devizánkénti bontásban (HUF, EUR, USD, CHF).

12 PARTNERKOCKÁZAT (15/B§)

A derivatív ügyletek ügyfeleire vonatkozóan a partnerek nemfizetési valószínűségét alapul véve a Bank limiteket állapít meg. Ennek során a bank a normál hitelezés limit-felállítási elveit követi. Minden nap elkészül a derivatív ügyletek partnereire vonatkozó limitkihasználtsági riport, amely megmutatja, hogy a piaci árak változása miatt mely ügyfeleknél alakult ki limittúllépés.

Amennyiben limittúllépés keletkezik, akkor pótfedezet bevonására szólítja fel a Bank az ügyfelet. Amennyiben a pótfedezet igénynek nem tesz eleget az ügyfél, akkor a Banknak lehetősége van az ügylet lezárására.

Az értékesítési célú származtatott ügyletek döntő többségének fedezve kell lennie egy olyan ellenirányú partnerbankkal kötött ügylettel, melynek mindegyik paraméterének meg kell egyeznie az eredeti szerződés paramétereivel. Ennek meglétéről minden nap készül egy fedezettségi riport, mely hatékonyan jelzi az esetleg előforduló tökéletlenül fedezett kitétségeket.

A Bank a származtatott ügyletek partnerkockázatára vonatkozó jogszabályi tőkekövetelmény számításánál a piaci árazás szerinti módszertant alkalmazza, figyelembe véve az ügyletek mögötti biztosítékok kockázatcsökkentő hatását.

Ennek értelmében a ügylettel kapcsolatos kitétségi érték két komponensből tevődik össze:

- **Replacement cost:** helyettesítési érték. Amennyiben az ügyfél pillanatnyi pozíciója veszteséges a Bankkal szemben, akkor az potenciális kitétség a Bank számára, ellenkező esetben a kitétségi érték 0.
- **Add-on:** jövőbeni lehetséges kockázat. Az esetleges likvidálás során a limit-túllépés észlelése és a pozíció likvidálása között eltelt átlagos futamidő alapján 99%-os biztonsági szinten meghatározott kockázati puffer, ami a pozíciók névértékére van vetítve. A Bank a jogszabályban meghatározott súlyokat alkalmazza.

Amennyiben az adott ügyféllel nettósítási megállapodást is kötött a Bank, akkor a tőkekövetelmény kalkulációjánál a nettósítás kockázatcsökkentő hatása is figyelembe van véve mind a helyettesítési érték, mind a jövőbeni lehetséges kockázat esetében.

13 LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport nehézségbe ütközik pénzügyi kötelezettségeivel kapcsolatos kötelmeinek időben történő teljesítése során.

13.1 A LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT KEZELÉSE

A likviditáskezelés célja, hogy a Csoport számára megfelelő likviditási tartalékot biztosítson, ezáltal valamennyi kötelezettségét esedékességkor teljesíteni tudja, mind normál, mind feszített körülmények között.

A likviditási kockázat kezelése az RBI Csoport és a Raiffeisen Bank Zrt. számára is kiemelt fontosságú, ezért a Csoportra vonatkozó standardokkal és helyi belső szabályokkal, szabályozásokkal és gyakorlatokkal rendelkezik a likviditáskezelésre vonatkozó jogi szabályozások mellett. A likviditáskezeléssel összefüggő eljárásokat, feladatokat, felelősségi köröket, jelentéseket és a limitrendszerre vonatkozó utasításokat a Bank vezérigazgatói utasításban szabályozza.

A likviditáskezelés az Eszköz-Forrás Bizottság (Asset and Liability Committee, ALCO) egyik fő feladata. Az ALCO felel az eszköz- és forrásgazdálkodásért, a likviditási politika meghatározásáért, a likviditási kockázat kezeléséért és a helyi limitrendszer kialakításáért az RBI Treasury által meghatározott limitek szerint (vagy néha annál szigorúbb mértékben). Az ALCO havonta ülésezik, illetve szükség szerint rendkívüli üléseket is tart.

A belső likviditási jelentéseken túl az RBI hetente konszolidációs célra likviditási jelentéseket készít a Bank által szolgáltatott adatok segítségével a csoportszintű likviditási kockázat nyomon követése érdekében.

A Csoport likviditási politikája, melynek szerves része a likviditási krízisterv, évente felülvizsgálatra kerül.

Likviditási helyzete megerősítésére a Csoport az alábbi intézkedéseket hozta:

- leállította a CHF-ben és egyéb, nem EUR-ban történő devizahitelezést,
- csökkentette a rövid lejáratú deviza swap pozíciókat,
- növelte az anyavállalattal kötött hosszú lejáratú cross currency swap pozíciókat,
- csökkentette a hitel-betét arányt.

14 MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

14.1 RAIFFEISEN BANKCSOPORT MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT KONTROLLING ÉS KEZELÉSI RENDSZERE

A Bankcsoportban a működési kockázat kontrolling (Operational Risk Controlling – OR-CNT) csoport felelőssége a működési kockázatokkal kapcsolatos feladatok összefogása. A működési kockázat kezelésében és szükség szerint a kockázatszint csökkentésében minden szervezeti egység (főosztály, régió, leányvállalat) részt vesz, ennek megfelelően minden területen kinevezésre kerültek működési kockázatkezelők. A működési kockázatkezelők hálózata több mint 80 dolgozóból áll, és lefedi a teljes Bankot, valamint a csoporthoz tartozó leányvállalatait is.

Az OR-CNT csoport komoly erőfeszítéseket tesz a működési kockázatkezelés szervezetének fejlesztése és a működési kockázat-tudatosság növelése érdekében.

14.2 MŰKÖDÉSI KOCKÁZATOK AZONOSÍTÁSA

A kockázatazonosítás célja azoknak a működési kockázatoknak a felderítése, amelyek veszélyeztethetik a Bankcsoport üzleti céljainak elérését, illetve akár a Bankcsoport működésének megszűnését is okozhatják. A megfelelő kockázatazonosítás a minőségi kockázatkezelés alapfeltétele. Több eszköz nyújt segítséget a kockázatazonosításhoz: belső és külső veszteségadatok gyűjtése, éves önértékelés, forgatókönyv elemzés, kulcs kockázati indikátorok figyelése és riportolása.

14.3 MŰKÖDÉSI KOCKÁZATOK KEZELÉSE

A kockázatkezelés során erős hangsúlyt kap a kockázatok kezelése, a működési kockázati szint csökkentésének gyakorlati megvalósítása: a Bankcsoport az önértékelés és az adatgyűjtés alapján számos intézkedést kezdeményezett. A kockázatcsökkentő intézkedésekről a Működési Kockázatkezelési Bizottság dönt, amelynek tagjai főosztályvezetők, a kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes (Chief Risk Officer – CRO), valamint az operációs igazgató (Chief Operations Officer – COO).

A szervezeti elmélyültség erősítése és a vezetői tájékoztatás érdekében az OR-CNT csoport rendszeresen riportokat készít a kockázatprofil alakulásáról a tulajdonosok, a felső- és a középvezetők, továbbá a működési kockázatkezelők részére. A jogszabályi előírások szerinti külső jelentésszolgálatot is a működési kockázat kontrolling csoport látja el.

14.4 TŐKEKÖVETELMÉNY SZÁMÍTÁS

A Bankcsoport a működési kockázat tőkekövetelményének számítására a Sztenderdizált módszert (TSA) alkalmazza, amelynek meghatározása a 200/2007-es kormányrendeletnek megfelelően történik.

A működési kockázattal kapcsolatos felügyeleti tőkekövetelmény alakulása:

Tőkekövetelmény (Millió Forint)	2010	2011
Bank	17 330	17 930
Bankcsoport	18 523	18 808

15 A BANK ÉS BANKCSOPORT TŐKEMEGFELELÉSE

Az alábbi táblázatban a Bank illetve Bankcsoport 2011. december 31-ére vonatkozó tőke megfelelési mutatóját mutatjuk be.

Raiffeisen Bank Zrt:

Megnevezés	Összeg (Millió Forint)
Összes tőkekövetelmény a hitelezési, partner, felhívási és nyitvaszállítási kockázatokra	138 550
Elszámolási kockázat tőkekövetelménye	2
Összes tőkekövetelmény a pozíció-, devizaárfolyam és árukockázatra	996
Összes tőkekövetelmény a működési kockázatra	17 930
Összes tőkekövetelmény	157 478
Rendelkezésre álló szavatoló tőke	224 308
1. pilléres tőke megfelelési mutató	11.40%

Raiffeisen Bankcsoport:

Megnevezés	Összeg (Millió Forint)
Összes tőkekövetelmény a hitelezési, partner, felhívási és nyitvaszállítási kockázatokra	142 446
Elszámolási kockázat tőkekövetelménye	2
Összes tőkekövetelmény a pozíció-, devizaárfolyam és árukockázatra	1 558
Összes tőkekövetelmény a működési kockázatra	18 808
Összes tőkekövetelmény	162 814
Rendelkezésre álló szavatoló tőke	226 433
1. pilléres tőke megfelelési mutató	11.13%